

Na święta
tylko

PIWA - Wody - Lemoniady

PODGÓRSKIE
z Browaru Pomorskiego
Józefa Chronowskiego,
Toruń-Podgórz

1972

Piątek, 26 marca 1937 - Nr. 71

(Pismo wychodzi w dniu datowania).

DZIEN

10 stron

10
GR.

BYDGOSKI

ILUSTROWANY

DRAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI
GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI
ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Plac Wolności 1. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

Lux-torpeda z Katowic zderzyła się pod Częstochową z pociągiem towarowym

5 osób zabitych — 6 ciężko rannych a 40 lekko

Warszawa, 25. 3. (PAT.) Dnia 25-go marca r. b. o godz. 8 min. 5 pociąg motorowy nr. 206, zdążający z Katowic do Warszawy, na stacji Rudniki, koło Częstochowy najechał na koniec pociągu towarowego 272. Z powodu śnieżnej burzy blokada stacyjna była uszkodzona.

Motorniczy był uprzedzony rozkazem szczególnym, wydanym na stacji Częstochowa o nieczynnej blokadzie stacyjnej.

Według tymczasowych danych katastrofa nastąpiła na skutek niewłaściwego nastawienia zwrotnicy na stacji Rudniki.

W katastrofie ponieśli śmierć trzech pracowników kolejowi, t. j. motorniczy Grochowski, pomocnik motorniczego Iglicki i konduktor pociągu towarowego Ostromecki. Poza tym został ciężko ranny kierownik pociągu motorowego.

Z podróży zostało ciężko rannych 5 osób, a 20 osób odniosło lżejsze obrażenia. Pociąg ratowniczy z pomocą lekarską przybył do Częstochowy.

Na miejsce katastrofy wyjechała komisja śledcza.

Lista dalszych ofiar

Warszawa, 25. 3. (PAT.) Ministerstwo Komunikacji podaje, że w katastrofie kolejowej pod Rudnikami z obsługi zapasowej pociągu motorowego ponieśli śmierć: **Lubiński Wacław** — pomocnik maszynisty i **Świątkowski Tadeusz** — nieetatowy ślusarz ze stacji Warszawa Wschodnia.

Ciężko rannymi są: poza wzmiankowanym uprzednio kierownikiem pociągu motorowego **Augustem Grzelakiem**, następujące osoby: **plk. Piasecki Karol**, **Wolberg Aleksander** z Częstochowy, **Konarski Mieczysław** z Częstochowy, **Stanisław Krysiak** — dyrektor Banku z Częstochowy oraz 14-letni **Józef Dziesia-czek**.

Przyczyny katastrofy

Warszawa, 25. 3. (PAT.) Zderzenie pociągu motorowego nr. 206 o godz. 8,05 na stacji Rudniki z pociągiem towaro-

W pięknej willi nad jeziorem Como zamieszka pani Simpson

Rzym 25. 3. (PAT.) Agencja Stefani donosi że przedstawiciel pani Simpson wynajął dla niej wspaniałą willę, noszącą nazwę „Villa Rosa”, położoną nad brzegami jeziora Como. Pani Simpson zamieszkała w tej willi pod koniec kwietnia lub w początku maja.

wym nr. 272 nastąpiło na skutek przejechania przez pociąg motorowy semaforu, stojącego na „stój”. Zwrotnica, przez którą przejeżdżał pociąg towarowy, nie mogła być od razu przestawiona na tor nr. 2 dla przejścia pociągu motorowego ze względu na zawieję śnieżną. Zanim zwrotnica została oczyszczona, najechał pociąg motorowy z

szybkością od 82 do 83 klm. na godz. wyjechał na tor, zajęty przez pociąg towarowy.

ZABITYCH JEST 5 OSÓB, wszyscy pracownicy kolejowi, **ciężko rannych 6 osób, lekko rannych 40.**

Na miejscu bawi komisja dyrekcji warszawskiej na czele z wicedyrektorem koleji inż. **Widawskim**.

Podziękowanie Naczelnego Wodza

Dziękuję serdecznie wszystkim, którzy byli tak uprzejmi i przystali mi życzenia w dniu mego Patrona.

ŚMIGŁY-RYDZ, Marszałek Polski.

Do walki ze zwyczajną cen przystąpił Rząd z całą stanowczością

Warszawa, 25. 3. (PAT.) W związku z ogólną poprawą koniunktury daje się zauważyć od pewnego czasu tendencja zwyżki cen szeregu artykułów. Zjawisko to w obecnym stadium naszego rozwoju gospodarczego może spowodować niepożądane skutki dla ogólnego życia ekonomicznego kraju. Dlatego też Rząd wkroczył na drogę przeciwdziałania

zwyżce cen i zdecydowanej walki z wszelkimi objawami spekulacji. Akcja Rządu w tej dziedzinie polega na nadzorowaniu ruchu cen oraz zapobieganiu i niedopuszczaniu do nieuzasadnionych zwyżek. W tym celu m. in. powołana została przy Ministrze Przemysłu i Handlu komisja cen artykułów przemysłowych.

Marszałek Śmigły-Rydz w Senacie

Na zdjęciu naszym fragment z przyjęcia. Siedzą od prawej do lewej: Marszałek Polski Edward Śmigły-Rydz, marszałek Senatu Prystor, min. Sprawiedliwości Grabowski, senator gen. Osiniński, wicemarszałek Senatu sen. Kwaśniewski. Wokół stoją goście p. Marszałka Senatu i uczestniczący w przyjęciu senatorowie.

ODOŁ
chroni
zęby.

Wyróżniana
pasta do zębów!

40 osób z poselstwa polskiego w Madrycie wraca do kraju

Madryt 25. 3. (PAT.) Wczoraj opuściła Madryt druga partia, złożona z 40 osób, które schroniły się w poselstwie polskim.

Dzięki ułatwieniom władz hiszpańskich w Walencji, osoby te wsiadły na statek holenderski „Ajax” i udały się w drogę do Marsylii.

Ostatnio Ministerstwo Przemysłu i Handlu wystosowało pismo do karteli i zrzeszeń branżowych oraz organizacji samorządu gospodarczego, podkreślając konieczność przeciwdziałania zwyżce cen artykułów przemysłowych. W wypadku stwierdzenia nieusprawiedliwionej zwyżki cen wyciągane będą jak najdalej idące konsekwencje. W stosunku do zwyżki cen artykułów kartelowych, już przeprowadzonych, Ministerstwo Przemysłu i Handlu zastrzega sobie stwierdzenie, czy zostały one ustabilizowane na poziomie gospodarczo usprawiedliwionym.

Warszawa, 25. 3. (PAT.) Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, ogólny wskaźnik cen hurtowych w lutym r. b. wyniósł 59,9 wobec 58,4 w styczniu, 56,9 w grudniu r. ub. oraz 52,2 w lutym r. ub. (podstawa 1928 — 100). Jak widać z tych liczb, wskaźnik ogólny cen hurtowych wykazał w lutym dalszą i to szybką zwyżkę.

Zwyżka ta trwa już od sierpnia r. ub. i odbywa się w coraz szybszym tempie.

Już jutro

Przygoda

w

Wenecji

„Stojąc na gruncie zasad wiary katolickiej”

Akces grupy posłów i senatorów do Obozu Zjednoczenia Narodowego

Warszawa 25. 3. (PAT). Sekretariat Obózu Zjednoczenia Narodowego otrzymał dnia 25 bm. pismo treści następującej:

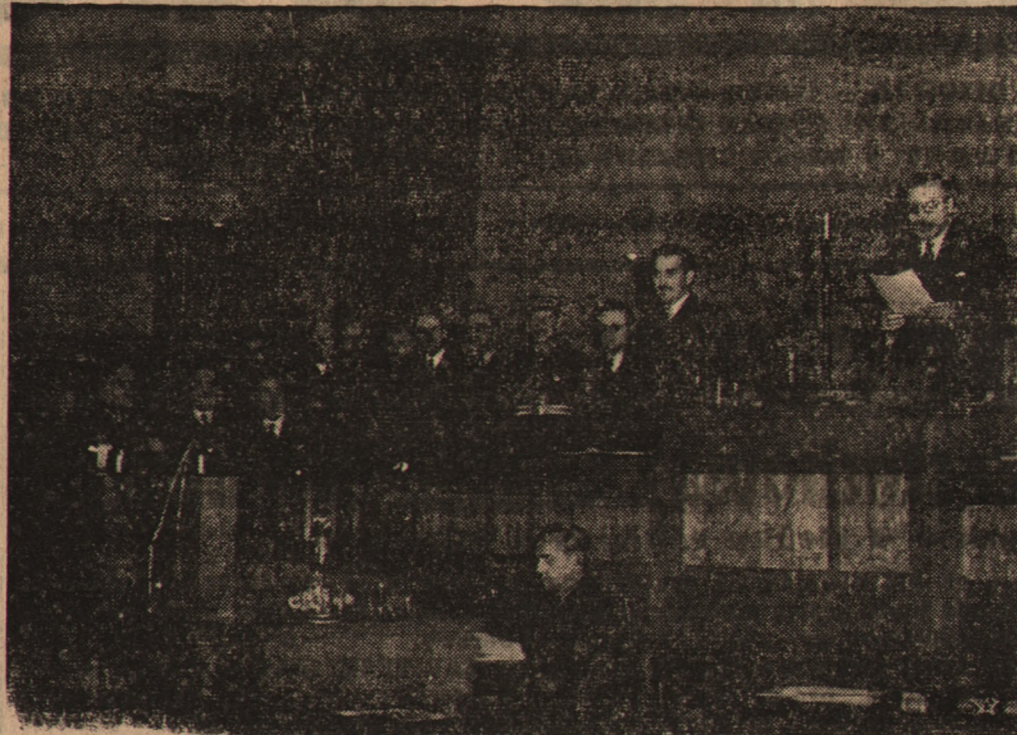
„Podpisani posłowie i senatorowie, ożywieni chęcią służenia Ojczyźnie, stojąc na gruncie zasad wiary katolickiej, witają z zadowoleniem zawarte w deklaracji ideowo-politycznej płk. Adama Koca stwierdzenie, że naród polski związał się duchowo w swoim dziejowym rozwoju z kościołem katolickim. Oświadczają, że treść deklaracji płk. Adama Koca jest zgodna z ich poglądem na zadania i cele narodu, oraz nie przeczy, ich zdaniem, zasadom ideologii katolickiej.

W przekonaniu, że Obóz Zjednoczenia Narodowego w działalności swojej zawsze stosować będzie metody zgodne z zasadami wiary katolickiej, oświadczają, podpisami gotowość pracy w ramach organizacyjnych obozu i wierzą, że na tej drodze danym im będzie wcielić w życie wspólne im przekonania narodowo-katolickie”.

Walerian Zaklika poseł, Jan Rudowski senator, Zdzisław Wierzbicki senator, Jan Lewandowski senator, Józef Taube, senator, ks. Stefan Downar poseł, Stanisław Olewiński poseł, Tadeusz Dworakowski senator, Zdzisław Lubomirski senator, Edward Bogusz poseł, Cz. Wróblewski poseł, Władysław Kroebl poseł, Jahoda Żółtowski poseł, Krzeczunowicz poseł, Goetz-Okocimski poseł, Krupa poseł, Ślaski poseł, Roman Stamm

poseł, Bogusław Lubieński poseł, Michał Szulczewski poseł, Teodor Kozubski poseł, Brunon Sikorski poseł, Antoni Michalski poseł, Jan Chociński-Dzieduszycki poseł, Stefan Traczewski poseł, K. Bisping senator, Jerzy Siemiątkowski senator, Konstanty Rdułtowski senator, Janusz Radziwiłł senator, Zygmunt Leszczyński senator, Dzieduszycki senator, Józef Ryszka senator, dr. Siudowski senator, Augustyn Serożyński senator, Zygmunt Głowacki senator, Tadeusz Łański senator, ks. Puchała senator, Haczyński poseł, Kondysar poseł, Sowiski poseł, Andrzej Wierbicki poseł, L. Sapieha poseł, Szalewicz poseł, Wyganowski poseł, Światopełk Mirski poseł, Cz. Gauza poseł, Stefan Rydel senator, Wojciech Gołuchowski senator, Bniński Adolf senator, Chrzanowski Bernard senator, Wojciech Rostworowski senator, Aleksander Oński senator, Artur Tarnowski poseł, Jan Dstych poseł, Bohdan Chetrick poseł, Messing poseł, J. Moładz poseł, Stefan Dąbrowski poseł, Wasilewski poseł, Lenkiewicz poseł.

Zamknięcie sesji budżetowej Senatu i Sejmu

W dniu 23 bm. Sejm Rzeczypospolitej zakończył prace Zwyczajnej Sesji Budżetowej, w ślad za Senatem, który odbył swe ostatnie posiedzenie onegdaj. Zdjęcie nasze przedstawia moment odczytywania przez P. Marszałka Cara dekretu o zamknięciu Sesji. Na ławach rządowych widzimy p. Premiera gen. Ślawoj-Składkowskiego w otoczeniu członków Rządu.

Sanie na ulicach Zakopanego Tatr w zimowej szacie

Zakopane, 25. 3. (PAT) Padający od wczoraj popołudnia przez całą noc i przedpołudnie śnieg przykrył całą dolinę podtatrzanską wraz z Zakopanem kilkunastocentymetrową warstwą, nadając całej okolicy prawdziwie zimowy wygląd. Na ulicach Zakopanego w godzinach rannych pojawiły się nawet sanie. Jednakże śnieg na ulicach nie utrzymał się przez dłuższy czas. Pola natomiast i okoliczne wzgórza, nie mówiąc już o Tatrach, które pokryły się grubą śnieżną pokrywą śnieżną, zachowały swą szatę zimową. Wypogodzenie, jakie nastąpiło w godzinach popołudniowych, pozwala oczekiwać w nocy większego przymrozku, a tym samym utrwalenia się warunków zimowych, które przybywający masowo od 2 dni goście świąteczni witają z nieklamana radością.

Śnieżka na Śląsku i w Zagłębiu utrudnia komunikację kolejową

Katowice, 25. 3. (PAT). W ciągu ubiegłej nocy spadł na całym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim obfity śnieg, który spowodował przeszkody w komunikacji kolejowej. Wskutek zatarasowania torów przez śnieżycę pociągi nadchodzą z opóźnieniem.

Huragan pod Stryjem

Stanisławów 25. 3. (PAT). W okolicy Tuchli pow. Stryj szalał onegdaj huragan, który połamał drzewa obok toru kolejowego i poprzewracał słupy telegraficzne, uszkadzając w kilku miejscach połączenia telegr. Tor kolej. został w kilku miejscach zabarykadowany tak, że prowadzący pociąg maszynista zmuszony był zatrzymać pociąg i usuwać przeszkody. Wicher poprzewracał też liczne sioły siana i uszkodził dachy domów.

Już jutro

Przygoda w Wenecji

Nieuzasadnione i złośliwe

Tak nazwał b. min. Zawadzki wystąpienie posła Dębickiego

Warszawa 25. 3. (PAT). B. minister Skarbu prof. W. Zawadzki przesłał klubowi sprawozdawców parlamentarnych odpis listu, który wystosował dnia 25 bm. na ręce Marszałka Sejmu p. Stanisława Cara:

Na posiedzeniu Sejmu, w dniu 23 bm. — pisze b. minister Zawadzki — p. poseł Dębicki poddał krytyce moje postępowanie, jako Ministra Skarbu w roku 1934-35 i, powołując się na wyrwane ze sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli ustępy, doszedł do wniosku, że powinien by zażądać pocią-

gnięcia mnie do odpowiedzialności przed Trybunał Stanu, czego jednak nie uczynił. Zarzuty, na których poseł Dębicki oparł swój wniosek, nie zostały przezeń dokładnie sformułowane, a przez wycofanie się z żądania pociągnięcia mnie do odpowiedzialności, uniemożliwił ich sprecyzowanie i rozpatrzenie. Sytuację, która w ten sposób powstała, uważam za niedopuszczalną nie tylko z mego osobistego punktu widzenia, ale ze względu na interes publiczny.

Wobec tego pozwalam sobie zwrócić się

do p. Marszałka z prośbą o zakomunikowanie treści tego mego pisma Wysokiej Izbie wraz z moim oświadczeniem, że nie tylko niema podstaw do uchylania się od rozprawy przed Trybunałem Stanu, ale gorąco bym pragnął, aby taka rozprawa odbyć się mogła, co w myśl art. 30 ust. 2 konstytucji i art. 11 ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu wymaga wniosku podpisanego conajmniej przez jedną czwartą ustawowej liczby izb połączonych. Gdyby taki wniosek nie był zgłoszony do upływu terminu przewidzianego art. 18 o Trybunale Stanu, będę uważał — kończy swój list min. Zawadzki — że stanowisko pos. Dębickiego nie znalazło aprobaty izb ustawodawczych i że wystąpienie jego muszę traktować jako nieuzasadnione i złośliwe.

P. Wł. Zawadzki sądzi wreszcie, że p. Marszałek nie będzie miał przeciwko temu, aby listy powyższe podane zostały do publicznej wiadomości.

Muzeum geologiczne w Dąbrowie Górniczej

Sosnowiec, 25. 3. (PAT). Istniejące przy Państwowej Szkole Górniczej w Dąbrowie Górniczej muzeum geologiczne zostanie w najbliższym czasie rozszerzone i rozbudowane.

Na zbiory muzealne przeznaczony zostanie obecnie całkowicie jeden z budynków dąbrowskiej uczelni górniczej po przeprowadzeniu w nim odpowiednich adaptacji.

Muzeum to — jedyne w Polsce — posiadające wyłącznie tylko dział geologiczny — ma na celu zobrazowanie skarbów mineralnych Polski. Założone ono zostało przed przeszło 25-ciu laty przez grono wybitnych przyrodników z dr. Adamem Piwowarem, znanym geologiem, b. prezydentem miasta na czele.

Kto wydrukował encyklikę Ojca św.?

Śledzi to... policja niemiecka

Berlin, 25. 3. (PAT). W związku z odczytaniem ostatnio z ambony kościołów katolickich w Niemczech encyklikę papieską, krąży tu pogłoski, iż tajna policja państwowa czyni wysiłki, aby dojść, gdzie encyklika ta była drukowana, przypuszczają bowiem, że tekst jej wydany został w Niemczech, a dochodzenia iść mają w kierunku przypuszczeń, iż druku dokonano na prowincji.

Równocześnie obiegają pogłoski, iż w szeregu dostojników kościelnych na terenie Rzeszy przeprowadzone być miały w tej sprawie skrupulatne rewizje. W szerokiej kołach ludności katolickiej Rzeszy odczytanie encykliki wywołało duże poruszenie.

Encyklika nie została opublikowana w żadnym piśmie niemieckim.

W. Brytania, Francja i Belgia

doszły do porozumienia w sprawie neutralności belgijskiej

Londyn, 25. 3. (PAT). W związku z wizytą króla Leopolda belgijskiego w Londynie, korespondent dyplomatyczny „Morning Post”, twierdzi, że między W. Brytanią, Francją i Belgią osiągnięto ustale porozumienia w sprawie gwarancji niepodległości Belgii. Wzajemnie za tę gwarancję Belgia zobowiązuje się do obrony własnego terytorium oraz do bezwzględnego informowania

mocarstw o jakimkolwiek pogwałceniu tego terytorium, nie wyłączając wypadków przekroczenia granicy belgijskiej przez obce samoloty. Dziennik zaznacza, że porozumienie to przyczyni się do wzmocnienia stanowiska rządu van Zeelanda i okaże się pomocne w przeprowadzeniu wojskowego programu rządu belgijskiego.

Najpiękniejsze prezenta wielkanocne!
Gustawa Weese'go
1683 **Słoduczce**
Toruń Król. Jadwigi 20

Obywatelski czyn kolejarzy

Zamiasł życzeń — 100 zł na FDN

Zarząd Okręgu Pomorskiego Kolejowego Przysposobienia Wojskowego w Toruniu tą drogą składa wszystkim życzenia Wesołych Świąt i przy tej okazji wpłacił na Fundusz Obrony Narodowej zł 100.

Życzenia osobno rozsyłane nie będą.

Artyści dramatyczni obradują

Otwarcie zjazdu Z. A. S. P.

Warszawa, 25. 3. (PAT) Dziś rano odbyło się w lokalu Z. A. S. P. otwarcie dorocznego zjazdu Zw. Artystów Scen Polskich. Na zjazd przybyło około 30 delegatów miejscowych i zamiejscowych. Zebranie zagał prezes Józef Śliwicki, podkreślając w swym przemówieniu wybitną ofiarność aktorstwa polskiego na cele F. O. N. i F. O. M., na pomnik Marszałka Piłsudskiego i wreszcie na pomoc zimową. Przewodniczącym zjazdu wybrany został Józef Karwowski z Krakowa. Poza tym do prezydium zjazdu weszli: Dobiesław Damiński (Warszawa) i Alfred Szymański (Wilno), jako wiceprzewodniczący oraz sekretarze: Tadeusz Kański (Lwów), Wacław Modrzeński (Łódź), Cz. Strzelecki (Łuck) i Br. Dardziński (Warszawa). Porządek dzienny dzisiejszego pierwszego posiedzenia plenarnego wypełniły wybory do komisji mandatowej oraz sprawozdania.

Umarł „król” cyganów

Mateusz Kwiek sam się postrzelił

Warszawa, 25. 3. (PAT.) Dziś rano zmarł w szpitalu w Warszawie Mateusz Kwiek baron cygański, wódz narodu cygańskiego. Jak wiadomo, Mateusz Kwiek podczas sprzeczki rodzinnej przez nieostrożność postrzelił się tak niefortunnie, że w stanie ciężkim pogotowie lekarskie zabralo go do szpitala, gdzie dziś życie zakończył.

Musimy przeciwstawić się wyzyskowi!

Przed rokiem ruch budowlany ruszył u nas z miejsca w bardzo silnym stosunkowo tempie. Po kilku latach zastój kryzysowego. Po niewątpliwym potaniu materiału i robocizny. Narzędzie inicjatywa prywatna objawiła się w tej dziedzinie. Uświadomiono sobie, że dom jest i pewną i rentowną lokatą kapitału. Zyskało na tym całe nasze życie gospodarcze; bo przecież nie ma takiego zaangażowania kapitału, któreby tak szerokie kręgi rodzimej wytwórczości w ruch wprawiało, jak budownictwo. Najróżnorodniejsze wytwory przemysłu i rzemiosła wchodziły w grę. Fabryki i warsztaty rzemieślnicze otrzymują zamówienia na coraz większą produkcję. Zbyt surowców rośnie. Zatrudnienie w świecie pracy wzmagają się.

Zeszłoroczne więc doświadczenia pozwalały wnioskować, że w bieżącym sezonie ruch budowlany wzmoże się jeszcze bardziej, ogarnie jeszcze liczniejsze koła, dostarczy pracy jeszcze większej rzeczy pracowniczej.

Mnożą się jednak niestety oznaki, że może być inaczej... Ze tak pięknie rozwijający się ruch budowlany może zaznać zahamowania...

Jesteśmy bowiem od niejakiego czasu świadkami wzburzonej fali drożyznianej. Ceny rosną jak na drożdżach...

Nie chcemy być gołosłowni. Podajemy więc szereg cyfr, obrazujących wyraźnie to niepożądane, ba, nawet groźne zjawisko.

A więc: gdy w ub. sezonie 1000 cegieł w stolicy kosztowało 56 zł., to dziś nabyć można 1000 cegieł za minimum 66 zł. ...Zwyżka wynosi zatem już 18 proc.... Za metr sześcienny piasku płacono 4 zł., teraz już 5 zł. Zwyżka: 25 proc. ...Zwir kosztował w lecie 1936 roku tylko 16 zł., dziś 19 i pół. Zwyżka: 22 proc....

Oczywiście kartele nie tylko nie pozostają w tyle, ale wręcz przodują w harcach drożyznianych. Skartelizowane artykuły budowlane podskoczyły w cenie z karygodną wręcz gwałtownością. A więc np. blacha cynkowa, której kilogram w listopadzie nabyć można było za 82 grosze, dziś kosztuje już 118 gr., czyli o 44 proc. więcej... Za kilogram rur ołowianych płacono się 1 zł., dziś 1 zł 40 gr., czyli o 40 proc. więcej... Pokost podskoczył z 1.67 zł. na 2.20, czyli o 31 proc., a mączka t. zw. „Zinkgrau“ z 35 zł. za beczkę na 65 zł., czyli o 85 proc.... Tak samo podrożały — w różnych odsetkach procentu — szkło, krany wodociągowe, instalacje elektryczne, mosiężne okucia do drzwi itd. itd.

Mamy tu więc do czynienia jakby ze spiskiem, wymierzonym przeciw ruchowi budowlanemu, godzącym zarówno w interes państwa, jak i obywatela, zarówno w inicjatywę prywatną, zmierzającą do wnoszenia w kraj jak największej ilości domów mieszkalnych, jak i w żywotne interesy świata pracy, szukającego w ruchu budowlanym zatrudnienia i godziwego zarobku.

Kartele szermują argumentem, jakoby sprowadzane z zagranicy surowce podrożały. A choćby nawet o parę procent wzrosły w cenie, to przecież nie w rozpiętości od 50 do 85 proc.... Znowżatem mamy do czynienia z sobkostwem i egoizmem skartelizowanego przemysłu, który przyczepia się do każdej, choćby najbardziej blażej okazji, by śrubować w górę ceny i zagarniać zyski, żadną kalkulacją nie usprawiedliwione.

Albo przecież żwir czy piasek — to nie są surowce... zagraniczne. Cegiel — o ile nam wiadomo — też nie produkuje się ze sprowadzanego z poza granic Polski materiału... Skądże więc zwyżka cen, sięgająca od 18 do 25 proc.?

Czyżby ta garść krótkowzrocznych przemysłowców czekała na to, co jesienią ub. roku zarządził szef rządu, umieszczając kilku paskujących ceglarzy w odosobnieniu? Pamiętamy, jakie to miało następstwa: cena cegły natychmiast spadła...

Państwo i społeczeństwo mają wszelkie prawo bronić się przed egoizmem sfer, wyzyskujących koniunkturę dla bogacenia się kosztem szerokich rzesz obywatelskich. W deklaracji Obozu Zjednoczenia Narodowego znajdujemy stanowczą zapowiedź „przeciw-

Znaczenie wizyty Leopolda III. w Anglii

Wizyta króla belgijskiego Leopolda III w Londynie stanowi doniosły wypadek w polityce międzynarodowej. Pozycja Belgii, znajdującej się między trzema wielkimi mocarstwami: Francją, Niemcami i Anglią, jest tak ważna, że każda zmiana w jej stosunkowaniu się do zagadnień ogólnych musi wywołać daleko idące konsekwencje.

Wizyta króla Leopolda łączy się ściśle z rokowaniami, jakie w żóiwim tempie prowadzone są w sprawie nowego Locarna. Nie jest ona wszakże następstwem ostatniej nojy niemieckiej w sprawie zabezpieczenia pokoju nad Renem, ale skutkiem

ODRĘBNEJ I SAMODZIELNEJ INICJATYWY BELGIJSKIEJ,

a zwłaszcza samego króla Leopolda III, który jesienią zeszłego roku wystąpił z nowymi założeniami polityki belgijskiej.

Rozczarowana do zasad zbiorowego bezpieczeństwa, jak również do Ligi Narodów, niespokojna o to, by nie być wciągniętą do rozgrywek między mocarstwami, bezpośrednio jej nie dotyczących, (a do powstania tych obaw przyczynił się układ francusko-

sowiecki) Belgia, jak wiadomo, postanowiła zasklepić się poniekąd w sobie i wycofać się z tej pozycji międzynarodowej, jaką uznała za zbyt eksponowaną.

W tym stanowisku utwierdziło ją

ZERWANIE PRZEZ NIEMCY UKŁADU LOCARNENSKIEGO I MILITARYZACJA PRZEZ RZESZĘ STREFY NADREŃSKIEJ, oraz słaba ówczesna reakcja Francji i Anglii na naruszenie przez Niemcy traktatu pokojowego.

Jak wynika z oświadczeń belgijskich, kraj ten

NIE ZMIERZA DO POWROTU DO DAWNEJ NEUTRALNOŚCI PRZEDWOJENNEJ.

opierającej się na wierze w papierowe gwarancje traktatowe. Belgia zamierza stosować neutralność zbrojną. Pragnie być silną pod względem militarnym. Chce tak się uzbroić, by móc odeprzeć pierwsze ataki przeciwnika zanim nadeszłyby pomoc gwarantów. Bezpieczeństwo swoje, swoją niepodległość, oraz całość terytorialną pragnie Belgia mieć

Od pierwszego wrażenia zależy nieraz powodzenie w życiu!

Trilysin jest dowodem niedbalstwa o włosy, a do ludzi niedbających trudno mieć zaufanie Dlatego skoro zauważysz wypadanie włosów, zacznij natychmiast stosować preparat „TRILYSIN“, zwiłzając nim włosy (skórę głowy) co dziennie rano lub wieczorem.

Trilysin ratuje włosy!

pona i to zagwarantowaną przez otaczającą ją mocarstwa, wzamian jednak nikomu nie chce udzielić swoich gwarancji.

W praktyce zmierzałaby to do zachwiania stosunku sojuszniczego, jaki istniał po wojnie między Francją a Belgią, oraz do powołania współpracy sztabów generalnych Anglii, Francji i Belgii. Stanowisko belgijskie otwiera poza tym ważne zagadnienie jej stosunku do zobowiązań, jakie wynikają z przynależności Belgii do Ligi Narodów. Jak wiadomo, instytucja genewska nakłada na swoich członków obowiązek uczestniczenia w sankcjach zbiorowych przeciw napastnikom. Sankcje te mogą prowadzić aż do uczestniczenia w kampanii wojennej, wzgl. do udzielenia zezwolenia na przemarsz przez terytorium danego kraju wojsk obcych, ruszających przeciw napastnikowi.

W odniesieniu do Belgii chodziłoby tu zwłaszcza o jej stosunek do zobowiązań, jakie posiada Francja na zasadzie swoich układów sojusznicznych oraz paktu Ligi Narodów. Czy wojska francuskie miałyby na przykład prawo przemarszu przez terytorium belgijskie na wypadek wystąpienia Francji na zasadzie jej zobowiązań międzynarodowych?

Sprawa to niezmiernie delikatna. Pamiętać jednak należy, że Belgia nie tylko nie zgłosiła swego wystąpienia z Ligi Narodów, ale ponadto jej kierownicy odpowiedzialni stale zaznaczali, iż stosunek jej do zobowiązań międzynarodowych nie ulega zmianie. Jeżeli dla Francji rzeczą najważniejszą w ustalaniu statutu w Belgii jest stosunek tego kraju do zobowiązań, wynikających zwłaszcza z paktu Ligi Narodów, to dla Wielkiej Brytanii jest to przede wszystkim zagadnienie strategiczne.

W planach obronnych Anglii, Belgia odgrywa znaczną rolę. Wielka Brytania główną dziś uwagę poświęca lotnictwu, którego działalność zredukowała poważnie wygodną wyspiarską pozycję Wielkiej Brytanii. Anglia nie chciałaby, by Belgia stała się przeciwnikiem lotniskiem jakiegokolwiek mocarstwa. I dlatego tak wielki dziś nacisk kładzie się w Londynie na uzbrojenie Belgii, a ponadto podobnie, jak we Francji, nie chciałoby tam zrywać łączności ze sztabem generalnym w Brukseli.

To są główne tematy, jakich dostarczyła nowa polityka belgijska. Spodziewać się należy dalszych rokowań w tej sprawie między Francją, Belgią i Anglią. Francja, jak wynika z głosów jej prasy, zdecydowana jest strzec swojej dotychczasowej pozycji politycznej, związanej ściśle z jej układami międzynarodowymi. Spadł niewątpliwie na nią obowiązek czuwania, by jej zobowiązania prawne i faktyczne, wynikające z układów, jakie posiada, nie uległy osłabieniu wskutek stanowiska Belgii. Oczywiście Polska jest żywo zainteresowana w przebiegu rokowań, jakie w sprawie belgijskiej prowadzone są między Londynem, Paryżem a Brukselą.

Codziennie Jafską Pomarańczę dla dziecka Pani zaleci każdy lekarz, gdy pragnie Pani widzieć na policzkach swego maleństwa rumiany blask tętniącego życia.

Jafskie Pomarańcze

to eliksir przebogaty w witaminy, jakim obdarzyła nas szczerze natura. Nie odmawiajcie swemu dziecku tego dobrodziejstwa, a będzie jak najzdrowsze. Należy mu podać smaczny sok z Jafskiej Pomarańczy przed, podczas lub po każdym posiłku.

Jafskie pomarańcze i grejpferty są najsoczystsze

owoc palestyński

Napad na dziennikarza B. oficer rosyjski pobił dr. B. Merwina

(x) Warszawa, 24. 3. (PAT) We wtorek dokonano napadu na red. dr. Bertolda Merwina, majora w st. sp.

Gdy rano dr. Merwin czekał na tramwaj na pl. Wilsona, napadł na niego jakiś osobnik z kastetem w ręku i zadał dwie głębokie rany czoła. Dr. Merwin nie stracił przytomności, powalił napastnika na ziemię i rozbroił.

W szpitalu Ujazdowskim, dokąd red. Merwina przewieziono pogotowie, dokonano zaszycia ran i prześwietlono oko, które nie jest uszkodzone.

Napastnik sprowadzony przez posterunkowego do 26 komisariatu policji, okazał się b. oficerem armii rosyjskiej i podobno emerytem wojsk polskich nazwiskiem Łącznyński.

Wyniki ciągnięcia II. klasy

W dniu 22 b. m. zakończone zostało ciągnięcie drugiej klasy trzydziestej ósmej Loterii Klasowej.

Główna wygrana tej klasy wynosiła sto tysięcy złotych i padła na nr. 169.961. Właścicielami poszczególnych ćwiartek tego numeru są mieszkańcy Łodzi: mianowicie pp. Leon Kwaśniewski, tkacz w fabryce Schweigerta w Łodzi, Stefan Król, robotnik w fabryce Steinerta tamże, Bronisław Król, robotnik, K. M. urzędnik jednej z instytucji kredytowych, A. M., robotnik i T. A. biuralistka.

Po raz pierwszy w klasie drugiej wylosowano wygraną siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych. Przypadła ona numerowi 113074, będącemu w posiadaniu mieszkańców Warszawy — dwóch kupców, urzędnika i aktora. Każdy z nich otrzymał po piętnaście tysięcy złotych.

Wesołe święta będą mieli również współ-

stawienia się każdemu wyzyskowi! Jest to określone jako jedno z naczelnych zadań państwa.

Zadanie to musi być z całą stanowczością i bezwzględnością wykonane.

właściele losu numer 68241, który wygrał pięćdziesiąt tysięcy złotych. Są nimi robotnicy, zamieszkałi w dzielnicy staromiejskiej, oraz w miejscowościach podstolecznych. Chociaż każda niemal ćwiartka była własnością kilku, a nawet kilkunastu osób, wygrana kwota stanowi dla nich — jak to sami przyznali — poważną zapomogę.

Poza tym była jeszcze wygrana w wysokości trzydziestu tysięcy złotych (nr. 164056), pięć po dwadzieścia tysięcy, trzy po piętnaście tysięcy, oraz wiele innych; razem dziesięć tysięcy wygranych na sumę milion sześćset dziewięćdziesiąt dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych.

W klasie trzeciej, której ciągnięcie rozpoczyna się 13 kwietnia r. b., główna wygrana wynosi również sto tysięcy złotych, natomiast wygranych po siedemdziesiąt pięć, pięćdziesiąt i trzydzieści tysięcy, jest po dwie, po dwadzieścia tysięcy — cztery, po piętnaście tysięcy sześć i t. d. Ogólna suma wygranych wynosi dwa miliony osiemdziesiąt dziewięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych.

Przy sposobności przypominamy, że czas odnowić los do trzeciej klasy. Kto uczyni to w porę, ten może być pewny, że nie będzie narażony na jakiegokolwiek trudności, lub komplikacje.

Już jutro

Przygoda

w

Wenecji

DNIA A. DZIEDZIUL.

O tegorocznych robotach drogowych

Aczkolwiek 4 letni plan inwestycyjny nie przewiduje większych robót na terenie woj. pomorskiego, ufamy jednak, że pewne dotacje nie ominą i nas. Te nadzieje opieramy na doświadczeniach, które pozyskaliśmy z nowym Włodarzem Ziemi Pomorskiej, prawdziwym opiekunem i przewidującym, a wpływowym gospodarzem naszego województwa.

Niepokój nasz w latach ostatnich wywołany był tem i istnieje jeszcze obecnie, że doskonały ongiś stan naszych dróg stopniowo zamienia się na bezdroża. Wyrażaliśmy również obawę, że budując nowe szosy, łączące nasze wybrzeże morskie bezpośrednio z krajem — z pominięciem W. M. Gdańska, zapominamy zupełnie o konieczności należytej konserwacji i ulepszenia już istniejących dróg państwowych.

Alarmy nasze, specjalnie co do fatalnego stanu najważniejszych szlaków: Bydgoszcz—Tczew i Toruń—Grudziądz, znalazły nareszcie posłuch u władz centralnych. Oto droga od Nowego do Tczewa doprowadzona została do stanu bardzo dobrego, a na szlaku Toruń—Grudziądz widzimy od Lysomic do Chełmży i od Mniszka do Grudziądza złożoną doskonałą kostkę granitową szwedzką. Brawo! Zapowiedzi o przyszłych ulepszeniach na tym szlaku p. inż. Lewandowskiego, mojego srogięgo mentora, mają widoki ziścić się. Jeszcze raz brawo!

Wierzmy, że kostki nie zabraknie i dla reszty odcinków tej ważnej arterii, również że szlak Bydgoszcz—Nowe także zostanie doprowadzony do takiego stanu, jak dalszy odcinek Nowe—Tczew. Nie widzimy jednak narazie kostki na odcinku najokropniejszym: Chełmża—Bielczyny, bo odcinek ten domaga się w pierwszym rzędzie b. gruntownej naprawy, jest on bowiem stałym cementarzem naszych resorów, kardanów i karoserii.

Z powodu nadchodzącego sezonu budowlanego chcielibyśmy poruszyć b. ważną sprawę, szczególnie dla ruchu podmiejskiego, mianowicie konieczność urządzenia podczas przebudowy szos ścieżek dla rowerzystów i chodników dla pieszych (Chełmża!). Szosowane części naszych dróg są zazwyczaj tak wąskie, że z trudem umożliwiają mijanie się 2 aut. A ponieważ t. zw. latówki na szosach są przeważnie w stanie oplakany i przez pół roku pokryte lepkiem błotem, więc rowerzyści muszą jeździć środkiem twardej jezdni.

Jeżeli każdy rowerzysta jest zawsze plagą naszych dróg, to w ruchu podmiejskim — o zgęszczonym ruchu rowerowym, stają się oni prawdziwą klęską i niebezpieczeństwem jak dla nich samych, tak i dla samochodów.

Gdzie się ma podziąć taki rowerzysta? Po błocie jechać nie może, więc jedzie środkiem szosy. A gdy jadąc do pracy lub z pracy wysypie się na szosę z Grudziądza do Mniszka, lub z okolic do Cukrowni Chełmińskiej lub też w Gdyni — kilkaset takich pedałowiczów, okupując szosę na całej długości i szerokości często na przestrzeni 5—6 kilometrów jak szarańcza, wtedy ruch na szosie zupełnie ustaje.

O placze tej na odcinku Kack—Orłowo—Gdynia—Wejherowo już pisałem i w tej sprawie Izba P.H. zwróciła się do władz z wnioskiem o jak najszybsze urządzenie ścieżek dla rowerzystów oraz dla pieszych przynajmniej pomiędzy Orłowem a Gdynią i Rumią. Odpowiedź władz w Gdyni była naturalnie stereotypową — funduszów na to nie ma! Nas to jednak nie zadawała i fundusze właśnie tam — w Gdyni i okolicach na ten cel znaleźć się muszą ze względu na ogromny i coraz większy ruch i na to, że szosa ta leży na międzyna-

rodowym szlaku tranzytowym. Brak chodników i dróg dla rowerzystów na tej szosie jest zaniebdaniem ze strony p. p. inżynierów drogowych wprost nie do przebaczenia.

Konieczność budowania osobnych pasów drogowych dla rowerzystów oraz chodników dla pieszych na drogach podmiejskich nie docenia się dotąd przez wydziały komunikacyjne naszych samorządów. Problem ten dawno rozwiązany został w krajach kulturalnych. Najwyższy czas, że byśmy też o tem pomyśleli, bo ruch rowerowy co rok poważnie wzrasta, a przy wzroście motoryzacji problem ten stawać się będzie coraz ostrzejszym i niebezpieczniejszym, a rozwiązanie jego — coraz trudniejsze.

Palącą kwestią staje się też konieczność stopniowego łagodzenia ostrych skrzyń i łuków na naszych głównych szlakach. Planowe rozłożenie tych prac na szereg lat pozwoli je wykonać stopniowo i bezboleśnie. Obecnie takie doskonałe ulepszenia widzimy na całym Pomorzu wyłącznie w powiecie stargardzkim, co świadczy o planowej tam robocie. Może i inne powiaty zechcą sprawie tej udzielić należytej uwagi?

Sytuacja na światowych rynkach pracy

Zapasy zbóż krajów eksportowych wyczerpują się. obroty na giełdach zbożowych w ostatnim tygodniu w Kanadzie i w Argentynie były znacznie żywsze i większe jak w tym samym okresie czasu w roku ubiegłym. Szczególnie mocnymi kupcami są Niemcy i Anglia. Duże zakupy wpływają stale na utrzymanie się cen na wysokim poziomie na giełdach zamorskich oraz Europy Północnej.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej przewiduje się przyszłe zbiory na około 17 milionów ton, co niewiele odpowiadałoby przeciętnym rocznym zbiorom z ostatnich 5 lat.

Stan zasiewów uważa się za sprzyjający, opady są dostateczne, dając potrzebną ilość wilgoci. — Na giełdach kanadyjskich panowały tendencje zwykłe, opierające się na cenach chicagowskich, tendencja dla eksportu silna. W Argentynie w połowie marca obliczono zapasy eksportowe pszenicy na 1.9 milj. ton. Zapasów kukurydzy nie podano.

Na końcu prosimy sypać na nawierzchnię szosową prawdziwy żwir, a nie piasek z dużą zawartością gliny. Tworzy to śliską oraz stale wilgotną pokrowę szosy, nie tylko wycose niebezpieczną dla samochodów, lecz również szkodliwą dla samej szosy, bo magazynując wilgoć i zmierzającą twardą pokrowę szosy, czule reagującą wtydy na uderzenia przejeżdżających aut i furmanek.

Dochodzą nas niepokojące wiadomości, że most przez Wisłę w Chełmnie, ostatecznie zdecydowany i będący na warsztacie kilku urzędów, jak również roboty nad zakończeniem wałów wiślanych mają być odłożone ad calendas Graecas. Podobno nowa ustawa o utrzymaniu dróg pozostawiać ma samorządy bez wszelkich dotacji ze strony Skarbu Państwa i z tego powodu przeznaczone na te roboty fundusze nie wpłyną do odnośnych kas.

Byłoby nader smutne, gdyby to było prawdą — smutne i ze względów gospodarczych i komunikacyjnych oraz niemiłej ze względu na walkę z bezrobociem, specjalnie ostrym w powiatach po obu brzegach Wisły leżących. Ale mamy i tu nadzieję, że Pan Wojewoda zechce bliżej wejrzeć i w tą sprawę i obawy nasze rozproszyć.

Zapas złota

Warszawa 24. 3. (PAT). W ciągu drugiej dekady marca zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 1,6 mil. zł do 405,2 mil. zł. a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0,2 mil. zł do 34,3 mil. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zwiększył się o 4,6 mil. zł do 47,9 mil. zł.

Obieg biletów bankowych w wyniku wyżej omówionych zmian spadł o 22,5 mil. zł do 958,8 mil. zł. Pokrycie złotem wynosi 36,21 proc.

Przydział kontyngentów na Targach Poznańskich

Na skutek wniosku Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu zapadła uchwała na posiedzeniu Centralnej Komisji Przywzowowej, upoważniająca dyrektora do wydawania na każdorazowy wniosek Izby, przydziału dla wystawców na Targach Poznańskich w granicach 10 proc. uruchomionych kontyngentów. Ułatwiony tok uzyskania przydziału stanowi niewątpliwie poważną korzyść dla wystawców targowych.

Spółdzielczość domaga się stworzenia Izby Spółdzielczej

Na ostatniej sesji Rady Spółdzielczej m. in. rozrządzano projekt powołania do życia Izby Spółdzielczej. W wyniku obrad Rada powzięła odpowiednią rezolucję, która zostanie przedłożona p. ministrowi skarbu.

Jednocześnie Rada postanowiła domagać się przyznania jej prawa emitowania obligacji.

Letni rozkład lotów P. L. L. „Lot“

Z dniem 4 kwietnia wprowadzony zostanie na polskich szlakach powietrznych letni rozkład lotów. Tym samym po zimowej przerwie zostaje podjęta komunikacja na trasie Warszawa—Wilno—Ryga—Tallinn z przedłużeniem do Helsinek. Ostatni etap Tallinn—Helsinki będzie obsługiwany w tym roku po raz pierwszy.

Cera a wiosna

Delikatna cera kobieca reaguje silnie na wszelkie zmiany atmosferyczne. Ledwo barometr wskaże zbliżającą się wiosnę, już spostrzec się dają pewne usterki cery, mniej widoczne podczas mrozów — i zimna.

Póki jednak współczesna kosmetyka rozporządza tak wspaniałym kremem do twarzy, jak od lat znany Creme Simon, troška o utrzymanie świeżej, nieskazitelnej cery nie istnieje.

Krem Simon, o którym mowa, wespół z doskonałym, przylegającym, o subtelnych zapachach pudrem Simon, stoją na straży cery kobiecej i nadają jej, przy systematycznej pielęgnacji, piękno godne podziwu i zazdrości.

Nowa pożyteczniejsza rasa pszczół

Jeden z hodowców pszczół w stanie Indiana w Ameryce, Jay Smith, zdołał wyhodować nowy niezwykle gatunek pszczół, który przyczyni się, wedle zdania znawców, do zrewolucjonizowania starej jak świat produkcji miodu, a równocześnie wzbogaci powiżnie farmerów amerykańskich.

Nowa rasa pszczół wytwarza c wiele więcej miodu i buduje większe jego plastry. Pszczoły nowej rasy są o wiele silniejsze, wskutek czego mogą przebywać większe przestrzenie w poszukiwaniu za nektarem kwiatów, ponadto nie żądają one w ogóle.

Jay Smith prowadził rozległe badania mikroskopowe nad anatomią pszczół i udało mu się, po długoletnich doświadczeniach, uzyskać drogą sztucznego zapładniania, królową-matkę o zupełnie nowych właściwościach.

Obecnie zajmuje się wynalazca sprzedażą nowej rasy królowych-matek pszczelarzom amerykańskim. Nowa rasa pszczół wytwarza jak wykazały doświadczenia — o 60 funtów miodu rocznie więcej, aniżeli dotychczasowa.

Wiadomości gospodarcze

Grecja zatwierdziła 10-letni program inwestycyjny

Ateny. Rada ministrów zatwierdziła w dniu 19 bm. 10-letni program robót publicznych, których wykonanie kosztować będzie 7.324 mln. drachm. Plan przewiduje budowę szeregu linii kolejowych oraz osuszenie niektórych okolic bagnistych, z czego się uzyska około 20 tys. ha nowych terenów, zdanych dla rolnictwa.

Zwyżka cen we Włoszech

Mediolan. Opublikowane niedawno urzędowe dane statystyczne za styczeń r. b. potwierdzają fakt ogólnego wzrostu cen hurtowych i detalicznych we Włoszech. Ogólny wskaźnik cen hurtowych (1923 r. = 100), który wynosił w styczniu 1936 r. — 143, w grudniu zaś 132, podniósł się w styczniu r. b. do 150. Znacniejszym zwyżkom uległy m. in. następujące grupy towarów (w nawiasach dane za styczeń r. ub.): surowce — 84,5 (80,5), środki żywnościowe ogólnie — 83,3 (80,4), środki żywnościowe roślinne — 83,6 (81,4), środki żywnościowe zwierzęce — 16,4 (15,3). Wskaźnik kosztów utrzymania wzrósł z 85,98 do 86,40, wyższenia z 2 34,5 do 31,12.

Każdy, kto ma pracę i zarabia, powinien pomóc bezrobotnym.
Konto PKO Nr. 70-200 Pomoc Zimowa.

Największa stacja telewizyjna na wystawie światowej w Paryżu

Francuskie Ministerstwo Poczty i Telegrafów udzieliło jednej z firm francuskich zamówienia na budowę telewizyjnej stacji nadawczej. Stacja ta będzie pracowała na tegorocznej wystawie paryskiej i będzie największą z dotychczas wykonanych. Aparatura nadawcza będzie zmontowana u stóp wieży Eiffela, a nadajnik jej będzie posiadał 30 kilowatów mocy. Studia będą się znajdowały w pawilonie radiowym na terenie wystawy.

Już jutro

Przygoda

w

Wenecji

Wielki Piątek i Wielka Sobota

w ceremoniach kościelnych

Oblubienica Chrystusowa, Kościół św., okrywa się w dniu Wielkiego Piątku najgłębszą żałobą, której wyrazem jest czarny kolor szat liturgicznych i zasłon na krzyżach. Ołtarz jest pozbawiony wszelkich ozdób. Stoi na nim krucyfik i sześć świec z wosku ciemnego, w czarnych lichtarzach. Kapłan przybrany w ornat koloru czarnego wychodzi i pada przed ołtarzem na twarz i tak trwa dłuższą chwilę.

z krzesiwka. Celebrans w kapie koloru fioletoowego poświęca go i okadza. Jest to bardzo stara ceremonia. Pierwotnie codziennie dokonywano przed nabożeństwem. W Rzymie ten zwyczaj znany już był w wieku IX. Starożytni czcili ogień, co im wyrzucali chrześcijanie, że za boga mają żywioł przez Boga stworzony. „Jakże możecie, wołał apologeta, czcić to, czem śmieci niszczyć”? Kościół przez poświęcenie wraża w pamięć,

ciela służyła do wypisywania terminów wielkanocnych i z tym związanych świąt. W IV wieku, gdy przeszło to do kalendarzy kościelnych, zrobiono z tego świecę, która stała się dla swej jasności symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego. Pięć otworów, w które celebrans przy poświęcaniu wkłada grana (ziarna) kadzidła, co oznacza namaszczenie Ciała Chrystusowego na pogrzeb, symbolizują pięć ran Pana Jezusa.

Spiewa przy tym Stary hymn, którego treść jest głęboko symboliczna, a melodia jedna z najpiękniejszych w Kościele.

Z pierwotnego zwyczaju chrzczenia w tym dniu katechumenów pozostało poświęcenie wody chrzcielnej. Celebrans czyta dwa naście lekcji ze Starego Testamentu, zawierających figury chrztu. Celebrans śpiewa prefację, błogosławi wodę, zanurza paschal, miesza oleje św. Oznacza to łaski boskie, które przy chrzcie św. otrzymujemy.

Przy śpiewie litanii do Wszystkich Świę-

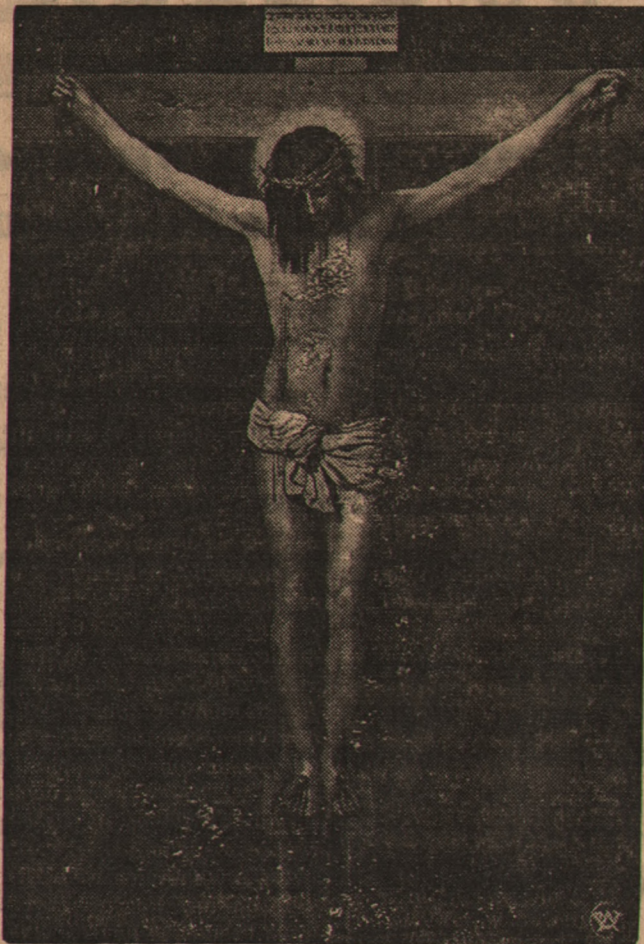
tych celebrans udaje się do ołtarza, przy którym odprawia mszę św., jedyną tego dnia, w której już śpiewa się radosne alleluja i odprawia krótkie nieszpory. Pierwotnie była ona odprawiana rano w niedzielę stąd wspomnienia Zmartwychwstania i nastroj radosny.

Dzień ten jest pełen uroku dla radości pokrywającej smutek, który przechodzi.

Ceremonie przy grobie

Rytuał polski posiada przepiękny zwyczaj, nigdzie nie praktykowany, strojenia na Wielki Tydzień Grobu, który symbolicznie przedstawia Grób, w którym złożone było Ciało umęczonego Zbawiciela. Przyjął się on

dnia mszę św. zastępuje, celebrans Hostię w Wielki Czwartek poświęconą, wkłada do monstrancji i w uroczystej procesji zanosi do już przygotowanego grobu i tam stawia na tronie wyniosłym. Grób jest najpiękniej

Wisi na krzyżu...
Obraz Murilla z galerii Prado w Madrycie

Podniósłszy się czyta lekcję z Ozeasza proroka o zmartwychwstaniu Mesjasza i z Mojżeszowej Księgi Wyjścia o baranku wielkanocnym, jako figurze. Następuje opis Męki Pana Jezusa według ewangelii św. Jana, który drugi kapłan odczytuje wiernym po polsku.

Następują wzruszające modły za wszystkich: duchownych i świeckich, wiernych i niewiernych, szizmatyków i heretyków, za pogan i żydów, tego dnia bowiem umarł Chrystus za wszystkich i wszystkich odkupił. Na wezwanie kapłana wszyscy wraz z nim przyklękają. Tę ceremonię opuszcza się przy modlitwie za żydów, którzy znak ten sprofanowali klękając przed męczonym Chrystusem dla szyderstwa.

Od IV w. odbywała się w Jerozolimie adoracja krzyża, który właśnie znalazła św. Helena. Od VII wieku rozciągnięto tę rzewną uroczystość na cały Kościół. Kapłan, trzy mając krzyż, pokryty czarną zastoną, i zwrócony do ludu, odsłaniając kolejno głowę i ręce, śpiewa trzykrotnie: „O to drzewo krzyża”, na co chór odpowiada: „Na którym zawieszono zbawienie świata, pójdźmy, pokłońmy się”. Oznacza to, jak ślepy świat żydowski i pogański musi poznać chwałę Chrystusa. Składa krzyż na wezłowski i adoruje przez przyklęknięcie i ucałowanie, poczym powtarzają to wszyscy. Chór śpiewa cudne „impropria” czyli wyrzuty, jakie Mesjasz u proroka czyni ludowi żydowskiemu za niewierność.

Następnie celebrans w uroczystej procesji, przy śpiewie przepięknego hymnu: „Łśni sztandar Króla z górnych stron, Krzyż tajemniczych pełen chwał”, przynosi z kaplicy ozdobnej Hostie, wczoraj pokonsekrowane, i odprawia liturgię, zwaną „mszą z darów uprzednio poświęconych”, bo mszy właściwej tego dnia nie ma i celebrans nie konsekuje. Po komunii św. pozostała trzecia Hostie poświęconą, wkłada do monstrancji i w uroczystej procesji zanosi do przygotowanego grobu. To obraz symboliczny pogrzebu Chrystusowego. Symbole Męki Pańskiej skończone i serca wiernych doznają ulgi. Bliskie jest chwalebne Zmartwychwstanie.

Ceremonie Wielkiej Soboty
rozpoczynają się od poświęcenia ognia. Służba na cmentarzu kościelnym roznieca ogień

ze ognia jest zjawiskiem zupełnie naturalnym.

Wszyscy procesjonalnie udają się do kościoła. Trzykrotnie zatrzymują się i celebrans od nowego ognia zapala kolejno trzy świece na trójkanie. To symbol Trójcy Przenajświętszej. Za każdym razem śpiewa „Lumen Christi” (Światło Chrystusowe), na co chór odpowiada „Dzięki Bogu”.

Procesja zatrzymuje się w kościele i następuje poświęcenie paschału. Jest to gruba świeca woskowa, która w pierwotnym ko-

Tam, gdzie cierpiał Chrystus

Dolina Cedronu, za nią ogród Getsemane, ogrójec, w którym cierpiał Chrystus

i rozwinął tylko w Polsce i w ziemiach, które należały do dawnej Rzeczypospolitej.

W Wielki Piątek po liturgii, która tego

przystrojony. Właściwie powinny do tego celu służyć kwiaty w jak największej ilości i moc światła. Poza tym służą tu i dużą rolę odgrywają różne dekoracje, więc palmy, skały, widoki dalekiego Jerozolim, wyżej krzyże na Golgocie, a nawet figury Matki Boskiej, świętych apostołów, żołnierzy. Dekoracje i figury nie są mile widziane w rytuale, ale jest przepis, ażeby biskupi byli tolerancyjni pod tym względem z powodu przywiązania wiernych do tak starej tradycji. Wielkim było naszym marzeniem w niewoli, żeby doczekać tych czasów, kiedyby można było oglądać prawdziwego, polskiego żołnierza, pełniącego straż przy Grobie Pańskim. Marzenia nasze się ziściły i żołnierz polski odczoło tę służbę Panu Jezusowi świadcząc.

Już w Wielki Piątek po nabożeństwie wierni udają się na miasto dla odwiedzenia Grobów. Pamiętać należy, że odpowiednie zachowanie jest oznaką pobożności, wiary, a jeżeli ktoś tych rzeczy nie posiada, to pozostaje dobre wychowanie i elementarna ogląda, która nakazuje szanować przekonania bliźniego i nie robić mu tak wielkiej przykrości.

Wiadomości sportowe

WALNE ZEBRANIE POMORSKIEGO OKRĘGU ZWIĄZKU HOKEJA NA ŁODZIE.

W niedzielę, dnia 11 kwietnia 1937 r. o godz. 10-tej w hotelu „Polonia” w Toruniu przy placu Teatralnym odbędzie się Walne zebranie P. O. Z. H. z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania.
2. Stwierdzenie uprawnień delegatów klubów do głosowania.
3. Wybór przewodniczącego i sekretarza Walnego Zebrania.
4. Sprawozdanie:
 - a) prezesa,
 - b) sekretarza,
 - c) skarbnika,
 - d) przewodniczącego W. S. S.,
 - e) kapitana sportowego.
5. Dyskusja nad sprawozdaniem Zarządu i uchwalenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
6. Wybór nowego Zarządu.
7. Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1937/38.
8. Wybór delegata na Walne Zebranie do Warszawy.
9. Wnioski klubów.
10. Wolne głosy.
11. Zakończenie.

MISTRZOSTWA BOKSERSKIE ŚLĄSKA.

Katowice, 25. 3. (PAT) Wczoraj wieczorem rozpoczęły się w Katowicach indywidualne bokserskie mistrzostwa Śląska, zorganizowane przez Policjny K. S. Katowice.

Ważniejsze wyniki:

W wadze koguciej Jarząbek (TKBS. Świętochłowice) pokonał Sussa (Slavia Ruda), w lekkiej Rudzki (TKB.) pokonał Mazurka (Policjny), w półśredniej Kolonko (Policj.) wygrał z Nestmanem (06 Mysłowice), w średniej Wiedeman (Ruch) znokautował w

pierwszej rundzie Wekiera (Brygada Częstochowa).

MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ ZAPASNICZY W HELSINGFORSIE.

Helsingfors (PAT). W poniedziałek wieczorem w międzynarodowym turnieju zapasniczym w Helsingforsie rozegrano następujące ciekawsze spotkania:

w wadze lekkiej — mistrz Niemiec Weikar pokonał Finna Suomele oraz również Finna Koivistoinena, pierwszego w ciągu 1:51 min., a drugiego — 2:04 min.;

w wadze średniej mistrz Niemiec Schweikert błyskawicznie pokonał Finlandczyka Sundberga w 51 sek.

NOWI MISTRZOWIE BOKSERSCY NORWEGII.

Oslo (PAT). Tytuły bokserskich mistrzostw Norwegii na r. 1937 zdobyli w kolejności wag od koguciej do ciężkiej: Kaare Jensen, Karl Fevaag, Aage Eriksen, Arild Dahl, Kaare Johansen, Rolf Syversten i Olaf Knutsen.

BIEG NAPRZELAJ W BIAŁYMSTOKU ZWYCIĘŻYŁ PÓLTORAK.

Białystok (PAT). W Białymstoku odbył się pierwszy w tym sezonie bieg naprzelaj na dystansie 4 km. Zwyciężył Półtorak (Jagiellonia) w czasie 12:25,4 min. przed Łukaszewiczem (Jag.), 3) Jakubczyk (KS. Strzelec).

SOKOLSTWO POLSKIE W BRAZYLII.

Porto Alegre (PAT). Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Porto Alegre, poza do brą drużyną piłki nożnej, posiada również doskonałą drużynę ping-pongową, która rozgrywa z powodzeniem mecze z najsilniejszymi miejscowymi przeciwnikami.

W ostatnim turnieju o wielką premię „Taca Neugebauera”, pierwsze miejsce zdobyli Polacy, uzyskując w nagrodę piękny srebrny puchar.

Już jutro

Przygoda

w

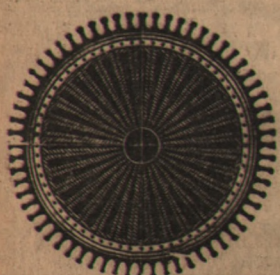
Wenecji

NADZWYCZAJNY DODATEK!**SENSACJA!****Już jutro****SENSACJA!****Trzygoda w Wenecji****Współcz. powieść kryminalna Axela Rudolpha
Adaptacja Eugeniusza Bałuckiego**

Czy dr. Oesterberg żyje? Czy został zamordowany w tajemniczych okolicznościach na torze kolejowym? Niezwykła śmierć Szweda, ożenionego z Polką, budzi podejrzenia włoskiej i katowickiej policji. Czy zmasakrowane zwłoki denata należą do rzekomej ofiary? — Oto tajemnice, które stały się tematem sensacyjnej powieści p. t.

Trzygoda w Wenecji**Czarny Ład! Afryka pełna tajemnic!!
Słoneczna Italia i Polska!!!**

oto: kraje i lądy na których rozgrywa się dramatyczna akcja naszej rewelacyjnej powieści p. t.

JUŻ JUTRO!**Trzygoda w Wenecji**

PRZEKŁAD AUTORYZOWANY A. WALDENBERGOWEJ

HANKA SZUKA PRACY W AMERYCE

Poza tem trzeba było codziennie zasiać dwadzieścia sześć łózek. Podług regulaminu hotelu bielizna pościelowa musiała być codziennie zmieniana; doszłam do takiej wprawy, że zmiana powleczenia trwała kilka minut.

Ale potem trzeba było także „In a door-bed” (łóżko składane) złożyć, ścisnąć paskami, unieść i wsunąć do odpowiedniego schowanka w ścianie — a to wcale nie było łatwe. Ani rusz, sama nie mogłam sobie dać rady i przez sześć tygodni musiałam prosić moją koleżankę o pomoc, aż się zbuntowała, mówiąc, że i tak ma dosyć roboty.

„Nolens volens” trzeba było więc sobie samej dawać radę. Zaciskałam zęby i Jźwigałam te „patentowane” potwory. Jeżeli mi się udawało unieść łóżko, to często strejkowały szyny w schowkach, a kiedy tu nie natrafiałam na przeszkody, pościel nie była dostatecznie ściśnięta i łóżko nie mogło się zmieścić w schowanku.

Da capo: trzeba było rozpinąć paski i na nowo składać pościel. Ale za to, kiedy już wszystkie manipulacje się

udały, w pokoju nie było ani śladu łóżka, a drzwi poza którymi ono spoczywało, wyglądały jakgdyby prowadziły do przyległego pokoju.

Natomiast sprzątanie kuchni było bardzo łatwe. Po pierwsze jest tak mała, że chwila wystarczy na wymycie kafłowej podłogi, a po drugie wszystkie sprzęty są udoskonalone i przeważnie wbudowane w ścianę.

Ułatwia gospodarowanie: gorąca woda, elektryczna kuchenka, wszelakie maszynki: do mięsa, do migdałów, do maku; suszarka do naczyń, automatycznie zamykające się kubły do śmieci, po które codziennie przychodził służący, elektryczne maszyny do czyszczenia noży i t. p. dobroczynne inowacje.

Nie potrzebowałyśmy dla naszych pań chodzić po żadne sprawunki (panów nigdy do trzeciej nie było w domu).

Od tego był „boy”. Zawsze więc punktualnie o trzeciej kończyłyśmy naszą robotę. Jeszcze trzeba było stopy brudnej bielizny pościelowej, narazie złożonej w kącie korytarza znieść na dół. Przed tem należało ją zliczyć i zapisać, potem związać w tobił i na plecach znieść do pralni w piwnicy. Tutaj jeszcze raz ją liczone.

I... już byłyśmy wolne. Od momentu zrzućcia kitta nie nas więcej nie obchodziło. Nikt się o nas nie troszczył i my o nic nie potrzebowałyśmy się troszczyć.

Winda jechałam na górę do mojej przyjaciółki i teraz już byłam taką samą damą, jak ona. Przeważnie jadałyśmy na mieście. Moja przyjaciółka nie lubiła gotować, a lękała się przyjąć kucharkę. Więc jeżeli chciałyśmy zjeść w domu kolację, albo podwieczorek, dzwoniło się na boy'a.

Doskonale załatwiał wszelkie sprawunki, oczywiście nie mając pojęcia, że usługuje swojej koleżance. I portjer o o niczem nie wiedział.

Prawie co wieczór siadywałyśmy z naszymi przyjaciółkami w wielkim hall'u, tam też umawiałyśmy się, by wspólnie pójść do teatru, do kina, na koncert... Moi znajomi wiedzieli, że do trzeciej jestem w tym hotelu pokojową i nie-

„kłaniał mi się z nie mniejszym szacunkiem, niż innym damom. Zmiernie ich bawiło, gdy kelnerzy i portjer traktowali mnie, jak prawdziwą „lady”.

Zarządzający oczywiście wiedział, co robię od dziewiątej do trzeciej, ale był gentleman'em. Wprowadził z miną wielkiego pana wręczal mi co tydzień należny mi czek, ale gdy wieczorem przechodził koło mnie w hall'u, kłaniał mi się z niemniejszym szacunkiem, niż innym damom.

A nawet wmawiałałam sobie, że ukłon jego w moją stronę był nieco głębszy, może właśnie dlatego, że wiedział, jak ciężko pracuję na chleb. Bo w Ameryce ponad wszystko ceni się pracę.

VIII.

**JESTEM „EXTRA” W MAGAZYNIE
KONFEKCI DAMSKIEJ**

Moją posadę, jako „extra” w jednym z większych magazynów z konfekcją damską w Chicago, mam właściwie do zawdzięczenia chicagowskiemu radiu. Z poczucia wdzięczności więc, opowiem państwu kilka słów o radiu w Ameryce. Jest ono tam tak rozpowszechnione, że np. samo miasto Chicago posiada o wiele więcej stacji nadawczych, niż całe Niemcy, nie mówiąc już o Polsce. Prawie każda gazeta, każdy dom towarowy i wielki hotel mają swoją własną stację nadawczą. Wszystkie konkurują między sobą. Zdawałoby się więc mogło, że od siódmej rano do trzeciej w nocy nadawane zostają same pierwszorzędne produkcje.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Obecna sytuacja w Gdańsku jest zabójczą

Dr. Rauschning o systemie totalnym w Wolnym Mieście

(x) Warszawa, 25. 3. (Tel. wł.) W ostatnim numerze „Morza” znajdujemy interesujący list dr. Hermana Rauschninga, b. prezydenta Senatu W. M. Gdańska, od kilku miesięcy mieszkającego w Toruniu.

Pisze on o roli Gdańska:

„Gdańsk jest ośrodkiem handlowym. Służy on celom gospodarczym, celom wymiany towarowej i to nie tylko na swym własnym obszarze. Funkcja Gdańska — to funkcja pośrednika: zadaniem

jego jest propagowanie nawiązania stosunków. Może on stać się miejscem udoskonalonej gospodarki, produkcji o charakterze specjalnym. To jednak może nastąpić tylko w atmosferze wolności i zaufania, na gruncie unormowanych stosunków prawnych, zapewniających jednostce ochronę przed jakimkolwiek aktem samowoli”.

Obecny stan polityczny, jaki panuje w W. M. Gdańsku, oszczędny jest przez dr. Rauschninga bardzo surowo:

„Dla tego rodzaju organizmu państwowego, jakim jest Gdańsk — pisze b. prezydent Senatu Wolnego Miasta — obecny stan absolutnej dyktatury i polityki totalnej jest nie tylko zbędny, ale wręcz zabójczy”.

Surowa ocena totalnego systemu praktykowanego obecnie w Gdańsku przez niewątpliwego patriotę Wolnego Miasta i b. prezydenta jego Senatu jest opinią bardzo charakterystyczną.

Posiedzenie Rady Powiatowej Ochotniczej Straży Pożarnej na powiat toruński

Uchwalenie budżetu planu pracy na rok 1937 — Wybór prezesa rady p. starosty Bruniewskiego

W ub. wtorek o godz. 12 w sali Sejmiku pow. toruńskiego odbyło się roczne walne zebranie rady powiatowej O. S. P. na powiat toruński.

Zebrań zagał długoletni działacz strażactwa na terenie powiatu przez oddział pow. dr. Bernard Rutkowski, witając na wstępie w serdecznych słowach p. starostę Bruniewskiego, przedstawiciela Wzajemnych Ubezpieczeń Okręgu Poznańskiego mgr. Jaworskiego oraz przedstawiciela „Dnia Pomorza”. Po przyjęciu porządku obrad sekretarz dr. Marceł Lęgowski odczytał protokół z ostatniego walnego zebrania rady pow. Na przewodniczącego rady pow. Och. Straży Poż. wybrano jednogłośnie przy hucznych oklaskach p. starostę Bruniewskiego. P. starosta w serdecznych słowach podziękował za zaufanie i w treściwych słowach przemówił do zebranych, zaznaczając, że straża na terenie swych odcinków strażackich winno pracować dla państwa i społeczeństwa, a filarem tej pracy winna być sprężystość organizacyjna w rejonach. Wyszkołenie strażactwa musi być stopniowo rozwinięte, praca zaś terenowa winna iść w kierunku zdobywania zaufania ogółu obywatelstwa. Z kolei sprawozdanie z całorocznej działalności oddziału pow. przedstawił przez oddział dr. Bernard Rutkowski.

Po sprawozdaniu przewodniczącego komisji rewizyjnej jednogłośnie udzielono za-

rzędowi absolutorium. Do zarządu oddziału wybrano jako skarbnika druha Olszewskiego z Lubicza, druha Lewandowskiego, przedstawiciela Ubezpieczeń Wzajemnych p. Jaworskiego, druha Pociota z Lubicza jako przewodniczącego komisji rewizyjnej, druha Wierchowickiego z Podgórz, druha Kurka ze Stawek jako delegata do Okręgu oraz druha Barwickiego z Chełmży i Wesołowskiego z Grębocina.

Następnie uchwalono plan działalności oddziału, dotyczącej spraw organizacyjnych oraz kulturalno-oświatowych.

Ze sprawozdania zarządu dowiedzieliśmy się, że w obecnej chwili na terenie powiatu toruńskiego pracują 3 straża miejskie, 40 wiejskich i 7 jednostek Z. S. S. P. W roku sprawozdawczym zostały utworzone 3 nowe placówki i to w Świątostawiu. Szerokopasie i w Młynach Lubickich. Strażactwo pow. toruńskiego skupia w swych szeregach około 700 członków czynnych, 100 wspierających i 60 samarytanek.

Zw. Powstańców i Wojaków OK VIII. przy pracy

Walne zjazdy delegatów w Sępólnie i Wyrzysku

Dnia 21 bm. odbył się w Sępólnie walny zjazd Delegatów Związku Powstańców i Wojaków OK VIII, na który przybyli delegaci prawie z wszystkich placówek powiatu sępolskiego.

Obrady zagał prezes pow. Rotmański, który też przewodniczył zjazdowi. Jako zast. starosty złożył zjazdowi życzenia mgr. Tiałowski, który w dłuższym przemówieniu wskazał na zasługi członków Związku w dziele wskrzeszenia Niepodległości Polski. O aktualnych zagadnieniach organizacyjnych i ogólnospołecznych przemawiali delegaci zarządu głównego, a mianowicie prezes szambelan L. Prądzyński ze Skarpy i sekretarz generalny Tadeusz Ziółkowski z Torunia. Poza tym w treściwych słowach, wskazując na rolę jaką przypadała w udziale Związkowi Powstańców i Wojaków O. K. VIII, przemawiali pp. not. Gracj jako prezes pow. Federacji PZOO., dr. Gondke w im. ZR., komendant pow. PW. kpt. Markowski i komendant pow. Federacji PZOO. por. rez. Grochowski. Po wysłuchaniu sprawozdań za rząd powiatowy i prezesów placówek oraz dokonaniu uzupełnienia składu osobowego zarządu powiatowego w myśl obowiązującego statutu omawiano aktualne zagadnienia związkowe. Przebieg zjazdu świadczy o wysokim poczuciu obywatelskim członków Związku Powstańców i Wojaków OK VIII i o gotowości służenia każdej sprawie, której celem jest dobro Rzplitej i obro-

na całości Jej granic.

Również w dniu 21 bm. odbył się walny zjazd delegatów Związku Powstańców i Wojaków OK VIII w Wyrzysku, z udziałem placówek pow. wyrzyskiego. Po zgażeniu zjazdu przez prezesa pow. burm. Zenona Grochowskiego marszałkiem zjazdu wybrano delegata zarządu głównego wiceprezesa Tad. Sempiańskiego z Torunia. Przejmując przewodnictwo zjazdu wiceprezes Sempiański w dłuższym przemówieniu podkreślił ofiarność społeczeństwa pow. wyrzyskiego, które na FON złożyło okazałą kwotę, urządzając wspaniałą uroczystość wręczenia darów Armii Polskiej w obecności Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego Rydza oraz przedstawicieli władz i licznie zebranego społeczeństwa. W tej akcji cząstkę zasług położyli Powstańcy i Wojaccy, to też wiceprezes Sempiański w imieniu zarządu głównego wyraził uznanie i podziękowanie za ofiarność i trudy.

Po złożeniu sprawozdań zarządu powiat. omawiano dalszy program pracy, który dozna realizacji w najbliższym okresie organizacyjnym. Po uzupełnieniu składu osobowego zarządu powiatowego i rzeczowej dyskusji, zakończono kilkunastominutowe owoce obrady zjazdu, kończąc go okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej, Pana Prezydenta Mościckiego i Marszałka Polski Rydza Śmigłego.

Niezwykły pasażer na m. s. „Batory”

Transatlantyk polski znowu w Gdyni

W środę około godz. 19.30 powrócił z Nowego Jorku do Gdyni polski motorowiec transatlantyczny „Batory”, przywożąc na swym pokładzie 205 pasażerów, około 1100 ton towaru oraz ponad 200 worków poczty.

Z Nowego Jorku statek zabrał 211 pasażerów, w Kopenhadze zaś pozostał 48, a zabrał do Gdyni 42 osoby. Z towaru na uwagę zasługuje cenny ładunek miedzi, przywiezionej w ilości 550 ton z Halifaxu i Kanady oraz dwa wielkie samoloty pasażerskie typu „Lockheed - Electra”, zamówione przez Polskie Linie Lotnicze „Lot” w Los Angeles w Kalifornii. Samoloty te zostaną w najbliższych dniach zmontowane na gdynskim lotnisku w Rumli - Zagórz, po czym po świętach odlecą do Warszawy, by rozpocząć normalną służbę

na polskich pasażerskich liniach lotniczych.

Na jednej z maszyn poleci do Warszawy znany pilot komunikacyjny i „milioner powietrzny” Burzyński, który obu maszynami opiekował się w drodze z Nowego Jorku do Gdyni, a poprzednio na jednej przyleciał z Los Angeles do Nowego Jorku.

Ciekawym pasażerem, który na „Batory” odbył niemal całą ostatnią podróż, tam i z powrotem, jest piękna kaczka polarna. Znalaziono ją na pokładzie „Batorego” w dniu 4 marca, gdy statek znajdował się między wysepami Orkneyskimi a wyspami Shetlandzkimi, na północ od Szkocji. Ptak usiadł na pokładzie przypuszczalnie ze zmęczenia. Dowództwo „Batorego” namierza ofiarować kaczce jako „nie-

Tak rozpoczyna się reumatyzm: Kłuje tu - Kłuje tam Kto sobie te pierwsze oznaki zapamięta posłucha dobrej rady

Wes! poprostu

ASPIRIN Bayer

Produkt zaufania
Preparat wyrobiony w kraju.

Rolnicy województwa pomorskiego!

Nie przekraczać terminu 1 kwietnia 1937 r.

Przypominamy pp. Rolnikom województwa pomorskiego, że w dniu 1 kwietnia 1937 roku płatna jest druga rata w wysokości 1/3 części 40 proc. salda zadłużenia w h. Kasach Chorych, która to suma należy zapłacić we właściwej Ubezpieczalni Społecznej. Niezapłacenie raty w powyższym terminie pociąga za sobą natychmiastową płatność całkowitej odroczonej zaległości w h. Kasach Chorych.

Na pomoc zimową

W dalszym ciągu ofiary na rzecz Wojew. Żywiłowej nadeszła do Pom. Woj. KKO w Komitecie Niesienia Pomocy Ofiarom Klęski Toruniu KKO pow. Świdwie z pol. Woj. Komitetu Świdwie zł 54,60.

Nowemiasto

— Perzadek nabożeństw Wielkiego Tygodnia i Wielkiejnocy. — Wielki Piątek. Początek ceremonii o godz. 8. Kolekta na Grób św. w Jeruzolimie. O godz. 5 po poł. Gorzkie Żale, kazanie i całowanie relikwii Krzyża św.

Wielka Sobota. O godz. 8 msza św., spowiedź od godz. 5—7 po-poł. Świecenie potraw o godz. 4.30 w zakrystii.

Wielkanoc. Resurrekcja o godz. 6 rano Msza św. o godz. 6.30, 8, 9 i suma o godz. 10.30.

— Świecone dla biednych dzieci Nowego miasta. Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo urządza w Wielki Piątek dnia 26 bm. o godz. 11 w tut. Ochronce tradycyjn. „Świecone” dla biednych. Prosi się o udział w tej uroczystości duchowieństwo, przedstawiciele władz oraz Szan. Obywateli miasta.

— Godziny urzędowe na poczcie w czasie Świąt Wielkanocnych. Tutejszy Urząd Poczty - Telekomunikacyjny podaje Szanownej Publiczności miasta do wiadomości, że w czasie Świąt Wielkanocnych w służbie po czyniono następujące zmiany:

26 bm. czynności kancelarii urzędu ogranicza się do godz. 13, pozostałe działy bez zmian.

27 bm. Służba zewnętrzna dla publiczności ogranicza się do godz. 16, jednorazowo do ręczenia przesyłek pocztowych od godz. 11, kancelaria Urzędu czynna do godz. 12.

28. bm. służba zewnętrzna oraz służba doręczeń ustają w zupełności.

29 bm. służba zewnętrzna (okienka) czynna od godz. 9 do 11 oraz służba doręczeń od godz. 8. Godziny urzędowe w telegrafii i telefonii w czasie Świąt są bez zmian, to znaczy od godz. 7 do 24.

— Kino dźwiękowe. W I święto Wielkiejnocy wyświetlane będzie na sali Hotelu Centralnego kino dźwiękowe pt. „Orłów”. Film w wersji niemieckiej, przedstawiający dzieje wielkiego brylantu domu Romanowiczów oraz wesoły film pt. „Pat i Patachon jakże więźniowie”. Początek o godz. 4 i 8.15.

Już jutro

Przygoda w Wenecji

zmiernie rzadki okaz fauny polarnej, Ogrodowi Zoologicznemu w Warszawie.

KALENDARYK

Piątek, 26. 3. Wielki Piątek
Sobota, 27. 3. Wielka Sobota
Niedziela, 28. 3. Wielkanoc

STAN WODY W WISŁE

Stan wody w Wiśle z dnia 25. 3.: Kraków — 1,06 (1,56); Zawichost + 2,23 (2,31); Warszawa + 2,40 (2,34); Płock + 2,84 (2,82); Toruń + 3,07 (3,78); Fordon + 3,66 (3,81); Chełmno + 3,60 (3,82); Grudziądz + 3,90 (4,11); Korzeniewo + 4,18 (4,40); Piekło + 4,35 (4,58); Tczew + 4,40 (4,65); Einlage + 3,33 (3,38); Schiehlenhorst + 3,04 (3,05).
Temperatura wody w Wiśle 2,9 (3,2).
Uwaga. Liczby w nawiasach oznaczają stan z dnia poprzedniego.

Z miasta

— **Urządowanie w Miejskich Urzędach** z okazji świąt Wielkiejnocy kończy się w Wielki Piątek o godz. 13, a w Wielką Sobotę o godz. 12.

— **Na zwyczaj bezrobotnych** złożył dyrektor Gazowni Miejskiej inż. Br. Klimczak 10 zł zamiast życzeń świątecznych.

— **Zamiast życzeń świątecznych** złożyli 5 zł na biednych (Caritas) Maria i Tytus Jemielnawscy.

— **Włamanie**. Nieznani sprawcy po wybijeniu szyby w oknie wystawowym zakładu krawieckiego p. Drażkowskiego Bronisława przy ul. Śniadeckich 18 dostali się do wnętrza. Złodzieje skradli trzy sztuki materiału ubraniowego i jedną marynarkę gotową wartości przeszło 500 zł. Powiadomiona policja poszukuje włamywaczy.

— **Kradzież ze strychu**. Na szkole pp. Folborskiej Marty oraz Borowskiej Anny za mieszkających przy ul. Karpackiej 32. nieznani sprawcy skradli ze strychu większą ilość suszącej się białizny. O kradzieży powiadomiono policję.

— **Kradzież większej ilości mięsa**. Rolnik Ziekenhagen Hubert zam. w Czarnówku powiatu bydgoskiego doniósł policji o włamaniu do spiżarni. Łupem złodziej padło 80 kg świeżego mięsa.

— **Kradzież roweru**. Korzystając z nieuwagi p. Pozorskiego Antoniego zam. przy ul. Dworcowej 8. niewykryty sprawca skradł rower i ulotnił się w niewiadomym kierunku. O swej stracie poszkodowany powiadomił policję.

— **Koło Szybocowe** zawiadamia wszystkich kandydatów na kurs szybocowy teoretyczny, że kurs ten odbędzie się dopiero po świątach, ponieważ zaczyna przed świętami już nie warto. Jeszcze przyjmujemy zgłoszenia na ostatni kurs teoretyczny.

NAJLEPSZY I NAJTANSZY KONFEKT KUPUJE SIĘ W GUKIERNI R. STENZEL.

— **Kradzież obuwia**. Nieznani sprawcy skradli p. Andrzejewskiemu Władysławowi zam. przy ul. Mińskiej 9, z wozu większą paczkę, która zawierała kilka par obuwia. Złodziej wykorzystał chwilę, gdy p. Andrzejewski zaniósł towar do składu obuwia przy ul. Dworcowej i wóz pozostał bez nadzoru.

— **Kradzież wędliny**. Po wybijeniu szyby w składzie rzeźnickim p. Czaplńskiego Stefana przy ul. Pomorskiej 76, nieznani sprawcy skradli z wystawy wędliny wartości ok. 100 zł. O kradzieży powiadomiono policję.

— **Zatrucie**. Nieszczęśliwemu wypadkowi zatrucia uległy dwie starszki, 70-letnia Barbara Kosecka i 75-letnia Anna Zmarzlińska. Przyczyną zatrucia było spożycie zepsutych ryb. Stan zdrowia starszek jest bardzo poważny.

Zebrania — Odczyty

— **WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW BYDGOSKIEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO** odbędzie się w środę, dnia 14 kwietnia 1937 r. w sali posiedzeń w ratuszu miejskim, ul. Jezuitska 1 o godz. 20-ej. W razie nie zjawienia się przewidzianej statutowo ilości członków P. T. K. — odbędzie się drugie walne zebranie, ważne bez względu na ilość przybyłych członków — o godz. 20,30.

Nadmieniamy się, że na walnym zebraniu P. T. K. p. prezydent miasta Bydgoszczy Leon Barczewski wygłosi referat na nader aktualny i wszystkich obywateli miasta Bydgoszczy obchodzący temat: „Znaczenie Bydgoszczy dla Pomorza”.

Ze względu na ciekawy i interesujący temat uprasza zarząd P. T. K. wszystkich członków i sympatyków P. T. K. o jak najliczniejsze przybycie. Goście bardzo chętnie widziani.

Z życia kreglarzy

Tradycyjne kulanie wielkanocne Dziennikarskiego Klubu Kreglarzy o wędliny, odbyło się w ub. poniedziałek na kregielni „Sportowej”. Zajęli miejsca pp.: 1) St. Michalik, 2) K. Małycha, 3) B. Pawłowski — po 52 pkt., 4) A. Świątkowski i 5) A. Kłyżkiński — po 51 pkt., 6) St. Kapkowski i 7) J. Kolodziejczyk — po 50 pkt., 8) Cz. Kościelski 49 pkt.

Na ostatnio odbytym pod przewodnictwem red. J. Kolodziejczyka walnym zebraniu Klubu, wysłuchano sprawozdań z zarządu i wybrano nowe władze Klubu, w skład których weszli pp. K. Małycha (prezes), A. Świątkowski (wiceprezes i kier. sport.), Sz. Kapkowski (sekretarz i skarbnik), B. Pawłowski, St. Michalik i Cz. Kościelski — komisja rewizyjna.

W dniach od 1 do 4 kwietnia Dziennikarski Klub Kreglarzy urządza dostępne dla wszystkich zorganizowanych kreglarzy kulanie o 20 premij. Początek o godz. 19, w niedzielę o godz. 17.

Dziek w Bydgoszczy

Piątek, dnia 26 marca

Z walnego zebranie Zw. Księgowych i Rzecznawców

na okręg nadnotecki w Bydgoszczy

W tych dniach odbyło się w auli Miejskiego Gimnazjum Kupieckiego walne zebranie Związku Księgowych i Rzecznawców Księgowości na okręg nadnotecki.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa p. dyr. Witka i uczczeniu pamięci zmarłego Władysława Dydyńskiego, wybrano jednogłośnie przewodniczącym zebrania seniora p. Węglińskiego, honorowego członka Związku, sekretarzem p. Deplewskiego, ławnikiem p. Jędrzejczaka.

Obszerne sprawozdania z rocznej działalności Związku wygłosili: prezes p. dyr. Witek i sekretarz p. Szczepański.

Ze sprawozdań wynika, że finanse Związku są uregulowane i że referaty w ubiegłym roku wygłosili: wiceprezes Huzarski (kilkakrotnie) p. Mężyński, prof. Gimn. Kup. p. Pszczółkowski i prezes dyr. Witek (kilkakrotnie).

Prezesowi jak i wszystkim członkom zarządu udzielono jednogłośnie absolutorium

i wyrażono podziękowanie za ofiarną pracę. Do zarządu wybrany został p. Deplewski z firmy „Hadroga”.

Poza tym zarząd pozostał dotychczasowy.

Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp. Biały, Karolewski i Otlewski.

Następnie prezes p. dyr. Witek referował projekt ustawy o księgowych, wniesiony do Sejmu przez p. posła Głowackiego z Poznania.

Krytyczne uwagi dorzucił p. Jędrzejczak z Inowrocławia i p. Huzarski.

P. Jędrzejczak referował sprawę utworzenia oddziału Związku Księgowych w Inowrocławiu, co nastąpi już w kwietniu br.

Uczczeniem zasług p. prezesa zamknął p. przewodniczący obrady, apelując do zebranych, by jako członków werbowali księgowych niezrzeszonych, po czym prezes p. dyr. Witek podziękował p. Węglińskiemu za sprawne i bezstronne prowadzenie obrad.

Pokaz prac szkół zagranicznych w auli Państw. Gimnazjum Hum. przy ul. Grodzkiej

Wystawa obecna jest jedną z ciekawych jaką Muzeum Szkolne urządza.

Są to prace z wystawy ogólno-światowej z Londynu, gdzie zebrane były najlepsze dzieła rysunkowe uczące się młodzieży, które pod względem metodycznym stały na pierwszym miejscu.

Prace tu pokazane, różnią się bardzo od rysunków naszej dziatwy, a wpływ na to nie tylko sposób malowania — używanie farb kryjących, ale przede wszystkim charakter, temperament — kultura rasy danych narodów.

Jak z każdej pracy dziecka bije tu beztroška twórczość — radość, która uzewnętrznia się tak doboorem tematu — jak i kolorem — który tu dominuje — jak też i wyraz — ekspresja.

Dziecko nie wda się w zawiłości rysunkowe — budowy anatomicznej po-

staci ludzkich — ale maluje tak jak czuje i chce.

Na obecnej wystawie dobitnie stwierdzić można wpływ sztuki dziecka na twórczość malarzy dadaistycznych.

Jeśliby porównywać te prace z dziełami artystów — to znaleźliemy tu i Mattissa i Utrilla, Van Gogha, Gauguina a nade wszystko ekspresjonistów — jak Picasso, Pechstein, George Grosz, Karl Schmidt — lub Rottluff.

Zarząd Muzeum Szkolnego nie mógł urządzić tej wystawy w własnym lokalu przy ul. Warszawskiej 25, ze względu na szczupłość tego, tak samo jak i wystawę p. t. „Wojsko i życie żołnierza”.

Prace tu zebrane — Zarząd Muzeum otrzymał z Ministerstwa WR i OP. Dzięki uprzejmości instruktora ministerialnego p. F. Buczkowskiego.

Nagrody za eksponaty uczniów i uczenic szkolnych w Bydgoszczy

Z posiedzenia komisji oceniającej

W związku z wystawą, urządzoną z inicjatywy Polskiego Białego Krzyża przez Muzeum Szkolne w Bydgoszczy, odbyło się w tych dniach posiedzenie komisji oceniającej prace nadesłane na konkurs wystawowy.

Komisję oceniającą tworzyli pp. prezeska Polskiego Białego Krzyża inż. Stabrowska, inż. Raczkowska, dyr. Muzeum Marian Facyński, prof. Biedowicz, prof. Frydrych i prof. Ossowski.

Komisja przyznała nagrody następującym uczniom:

Nagroda P. Marszałka Polski Śmigłego-Rydza — Chylarecki Henryk, uczeń klasy VIIa Państw. Gimn. im. Marszałka Piłsudskiego za afisz;

Nagroda P. Marszałkowej A. Piłsudskiej — Różebajgerówna K., ucz. klasy VI Miejsk. Gimn. Human. za cykl rysunków „Życie w wojsku”.

Nagroda PBK — Machnik P., uczeń klasy V szkoły powsz. im. A. Mickiewicza za rysunek piórkowy pod tyt. „W ogniu”.

Nagroda PBK — Weyna Henryk, uczeń IV klasy Państw. Gimn. im. Marsz. Piłsudskiego za akwarelę pt. „Ranny”.

Nagrodę PBK — Kaja Henryk, szkoła ćwiczeń za rynek „Chcę być żołnierzem”.

Nagroda PBK — Maniewski J., uczeń IV klasy Państw. Gimn. im. Marsz. Edw. Śmigłego-Rydza za rysunek pt. „Szarża kawalerii”.

Nagroda PBK — Chudy, uczeń klasy II Miejsk. Gimn. im. Kopernika za rysunek pt. „Żołnierz dawniej a dziś”.

Nagroda PBK — Piotrowska, szkoła im. ks. Bandurskiego za rysunek.

Nagroda PBK — Dembowska, szkoła powszechna im. A. Mickiewicza za rysunek pt. „Syn przyjeżdża”.

Nagroda PBK — Jan Niedźwiedzki, uczeń klasy VII szkoła powsz. im. Leszczyńskiego za rysunek pt. „Powstanie Wielkopolskie”.

Nagroda PBK — St. Facyński, uczeń klasy VI szkoły powsz. im. E. Estkowskiego za rysunek pt. „Defilada”.

Nagroda PBK — Tudlewski Zdzisław, uczeń klasy I Państw. Gimn. im. Marsz.

Piłsudskiego za akwarelę pt. „Życie w wojsku”.

Nagroda PBK — Pisz O., uczeń klasy I Państw. Gimn. im. Marsz. Śmigłego-Rydza za rysunek pt. „Życie w wojsku”.

Nagroda PBK — Chocimski, uczeń VI kl. szkoły powsz. im. Mickiewicza za rysunek.

Nagroda p. gen. Chmuruwicz — Magdański Henryk, uczeń IV kl. Państw. Gimn. im. Marsz. Piłsudskiego za akwarelę pt. „Atak”.

Nagroda PBK — Grochowski Edmund, uczeń kl. II Państw. Gimn. im. Marsz. Piłsudskiego za akwarelę pt. „Bitwa”.

Nagroda PBK — Nowakowska, ucz. IV klasy szkoły powsz. im. A. Mickiewicza za rysunek pt. „Życie w wojsku”.

Nagroda PBK — Winnicka M., ucz. kl. Ia Miejsk. Gimn. Hum. za rysunek pt. „Emeryci”.

Nadto przyznano nagrodę PBK szkole powsz. im. św. Jana — nazwisko ucznia nie ustalone.

Zarząd Muzeum Szkolnego przyznał nagrodę pieniężną Reimowi i Rybakowi, uczniom Państw. Gimn. im. Marsz. J. Piłsudskiego i wyznaczył 10 dyplomów na poszczególne zakłady.

Ze sportu

MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE O MISTRZOSTWO POMORSKIEJ B-KLASY.

W niedzielę, 21 bm. odbył się na boisku Świtawy w Bydgoszczy pierwszy mecz rundy wiosennej o mistrzostwo B-klasy pomiędzy drużynami Astorii i Brdy.

Pomimo, że K.S. „Brda” wystąpił do walki z trzema graczami rezerwowymi, gra była bardzo ciekawa i nadzwyczaj żywa. Drużyna Brdy miała przez cały czas gry zdecydowaną przewagę, rozstrzygając spotkanie na swą korzyść w stosunku 3:1.

Z powodu niepogody zainteresowanie meczem było małe. Sędziował dobrze p. Kaczmarek.

Mecz o mistrzostwo B-klasy pomiędzy drużynami Sokola V i Polonii II zakończył się zwycięstwem Sokola V w stosunku 4:1.

DYŻUR NOCNY APTEK

Od 22 do 28 bm. pełni: Apteka przy Białych, ul. Gdańska 91, tel. 1467; Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5, tel. 3204; Apteka Staromiejska, ul. Długa 39, tel. 3300

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Repertuar świąteczny zapowiada codziennie (niedziela i poniedziałek) po dwa przedstawienia wysokiego gatunku i nieposłedniej wartości artystycznej obu dzieł.

W niedzielę o godz. 16 po cenach znizowanych przebojowa operetka Brodzkiego „Zakochana królowa”, pełna przedślicznych melodii pod wytrawną batutą kap. Kuczer i w pomysłowej reżyserii M. Domostawskiego. Wieczorem „Gdzie diabeł nie może...”, tryskająca brawurowym humorem komedia R. Niewiarowicza w pełnej humoru i w rękach całego zespołu z pp.: Paszkowską, Serwińskim i Jaglarzem w rolach naczelnych.

W poniedziałek o godz. 16 również po cenach znizowanych ukaże się „Adrienne”, operetka Goetza. Przepiękna i wartościowa muzyka, zajmujące libretto z epoki rococo, a przede wszystkim doskonałe wykonanie z p. Gabrielli w roli tytułowej na czele jak również pomysłowa oprawa sceniczna i piękny balet „Saska porcelana” (wykona I. Soboltówna i E. Wojnar), zjednały tej nowości repertuarowej zasłużone powodzenie. Wieczorem pełna niefrasobliwego humoru i zabawnych sytuacji komedia R. Niewiarowicza pt. „Gdzie diabeł nie może...”, w której zasłużone żniwo oklasków zbierają pp.: Czechowska, Morozowiczowa, Paszkowska, Podgórska, Dytrych, Jaglarz, Łośniowski, Nowakowski i Serwiński

KINA.

W Wielki Piątek i Wielką Sobotę, kina będą nieczynne.

Zmiana na stanowisku grodzkiego komendanta WF i PW

W tych dniach opuścił stanowisko grodzkiego komendanta WF i PW. kpt. Władysław Lindner przechodząc do służby czynnej w jednym z pułków bydgoskich. Wiadomość ta wywołała szczyry żal wśród sfer sportowych miasta. Kpt. Lindner w czasie 7-letniej swej działalności położył nieocenione zasługi na niwie przysposobienia wojskowego jak i sportowej. Jego to rzutki inicjatywy i energii zawdzięczać należy utworzenie na terenie Bydgoszczy Związku Strzeleckiego i Związku Rezerwistów oraz reorganizację Związku Powstańców i Wojsk VIII. Kpt. Lindner był jedną z najpopularniejszych postaci w kręgach towarzyskich i sportowych w Bydgoszczy, zaskarbując sobie gotowością współpracy również i w dziedzinie społecznej ogólne uznanie.

Na miejsce kpt. Lindnera wyznaczony został jako grodzki komendant WF i PW por. Tadeusz Miedzianowski.

Nieszczęśliwy wypadek w drukarni

W jednej z drukarni przy ul. Gdańskiej podczas pracy zdarzył się nieszczęśliwy wypadek.

Zatrudniona w drukarni 18-letnia Anna Wróblewska zam. przy ul. Łąkowej przez nieuwagę podłożyła rękę pod maszynę. Skutki nieuwagi były fatalne. Maszyna ucięła nieszczęśliwej dziewczynie końce palców prawej ręki.

Zawezwane pogotowie ratunkowe przewiozło ofiarę wypadku do szpitala miejskiego, gdzie dokonano operacji.

Spadł z drabiny, doznając wstrząsu mózgu

W dniu 24 bm. w godzinach porannych uległ wypadkowi 19-letni posługacz Walerian Przybylski (Bocianowo 37).

Chłopiec, stojąc na drabinie, czyścił okna. Żle ustawiona drabina w pewnej chwili ześlizgnęła się i Przybylski runął z 4-metrowej wysokości na podłogę. Chłopak doznał złamania ręki wstrząsu mózgu i licznych obrażeń.

Zaalarmowane pogotowie przewiozło nieprzytomnego do szpitala. Stan jego jest groźny.

WIELKANOCNY TURNIEJ PIŁKARSKI.

Bydgoski Klub Sportowy „Polonia” organizuje wielkanocny turniej piłkarski w dn 28 i 29 bm. Turniej zapowiada się bardzo ciekawie, gdyż, jak się dowiadujemy, wszystkie cztery kluby biorące udział w tej imprezie, wystawią swoje najlepsze składy. O ile skład drużyny gospodarzy, WKS. Gryf i KS. Brda jest dostatecznie znany, to ciekawie przedstawia się drużyna H. Cegielski. Poznań na tutejszym terenie bliżej nieznana, która wystawi następujących zawodników: w bramce — Majewicz wzgl. Sobalax, obrońca Böttcher i Mikołajewski, pomoc Jakubowski, Mosiński, Lipiak względnie Poręga, atak: Sztok, Gensler, Konopa, Musielak Skrzypczak. Przypominamy poza tym, że początek zawodów każdorazowo o godz. 14 i w każdym dniu rozegrane będą 2 mecze.

Giedy

NOTOWANIA GIELDY WARSZAWSKIEJ z dnia 25 marca 1937 r.

Dewizy Belgia 8,90-89,00-89,72; Berlin 212,78-211,04; Gdansk 100,00-100,20-99,80; Amsterdam 289,00-289,70-289,30; Kopenhaga 115,94-114,86; Londyn 25,70-25,88-25,72; Nowy Jork czek 5,37 trzy osme - 5,38 pięć osmych - 5,26 jedna osma; kabeł 5,27 trzy czwarte - 5,29 - 5,28; Oslo 120,00-120,93-120,27; Paryż 24,24-24,30-24,18; Praga 18,39-18,44-18,34; Sztokholm 133,00-133,33-132,87; Zurych 120,28-120,58-119,98; Wiedeń 99,20-98,80; Mediolan 27,85-27,95-27,75; Helsinki 11,42-11,38; Montreal 5,28 pięć osmych - 5,26 jedna osma. Tendencja niejednolita.

Akcje Bank Polski 99,00; Wegiel 20,50-20,00; Lilpop 14, Modrzewów 8,00; Ostrowiec seria b 29,00; Starachowice 33,00-33,25-33,10. Tendencja niejednolita.

raporty procentowe 3 proc. poz. inw 1-sza em. 64,75 serie nienotowane; 3 proc. pożyczka inw. 2-za em. 63,75 serie nienotowane; 5 proc. konwersyjna 54,75; 8 proc. dolarowa kupon 53,57; 4 proc. premiowa dolarowa 44,25-44,50; 7 proc. stabilizacyjna 388,00 kupon 73,29 - 4 proc. konsolidacyjna 52,75-50,50-50,75 dwa ost. dr.; 8 proc. obl. bud. BGK Iza em. 99,00; 8 proc. przem. pol. 75,00; 3 proc. ziemskie dolarowe gwarantowane kupon 38,16; 4 i pół proc. ziem. seria 5-ta 52,25-52,75; 5 proc. Warszawy Nowe 56,75-57,00. Tendencja dla pożyczek i listów nieco mocniejsza.

Waluty Belgii belgijskie 89,00-88,65; dolary am. 5,28 - 5,25 i pół; dolary kanadyjskie 5,27 i pół - 5,25; floreny hol. 289,70-288,00; franki francuskie 24,30-24,16; franki szwajcarskie 120,58-119,78; funty ang. 25,87-25,70; guldeny gdańskie 100,20-99,80; korony czeskie 16,30-16,50; korony duńskie 115,44-114,60; korony norweskie 129,93-129,95; korony szwedzkie 133,33-132,87; liry włoskie 24,50-24,00; marki fińskie 11,42-11,00; marki niemieckie 123,00-120,00; szylingi austriackie 97,00-96,00; marki niemieckie srebrne 130,00-127,00.

NOTOWANIA GIELDY ZBOZOWO-TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY z dnia 25 marca 1937 r.

Zyto 15 t 24,50-24,75; pszenica 2950-29,75; o-wies 22,00-22,25; jęczm. browarowy 26-27; 661-667 g-1 22,75-23,25; 643-649 g-1 22,50-22,75; 620,5-626,5 g-1 21,75-22,00; mąka żytnia wyciągowa gat. I 0-50 procentowa wł. w. 37,00-37,50; gatunek I 0-85 procentowa wł. w. 35,50-36,00; gatunek II 0-65 procentowa wł. w. 28,75-29,50; mąka żytnia razowa 0-95 procentowa wł. w. 28,50-29,25; mąka pszena gatunek I wyciągowa 0-20 procentowa wł. w. 48,00-49,50; gatunek I A 0-45 procentowa wł. w. 47,00-47,50; gatunek I B 0-55 procentowa wł. w. 46,25-46,75; gatunek I C 0-60 procentowa wł. w. 45,25-45,75; gatunek I D 0-65 procentowa wł. w. 44,50-45,00; gatunek II A 20-55 procentowa wł. w. 40,25-41,25; gatunek II B 20-65 procentowa wł. w. 39,75-40,75; gatunek II C 45-55 procentowa wł. w. 38,75-39,75; gatunek II D 45-65 procentowa wł. w. 38,00-39,00; gatunek II E 55-60 procentowa wł. w. 36,75-37,75; gatunek II F 55-65 procentowa wł. w. 33,75-34,25; gatunek II G 60-85 procentowa wł. w. 32,75-33,25; mąka psz. razowa 0-95 proc. wł. w. 25,75-26,25; otręby żytnie wymiał standardowy 16,25-16,50; otręby pszenne mialkie standard 14,75-17,25; otręby pszenne średnie standardowe 16,50-17,00; otręby pszenne grube standardowe 17,25-17,50; otręby jęczmienne 17,00-17,50; groch Wilkoria 22,00-25,00; groch Polgera 22,00-24; groch polowy 22,00-25,00; wyka 22,50-23,50; peluska 22,00-23; tubin niebieski 18,25-14,25; tubin żółty 14,75-15,75; seradela 24-26; rzepak zimowy bez worka 58-60; rzepak zimowy bez worka -; mak niebieski 63,00-72,00; stępie inane 55-58,00; gorczyca 32-34; koniuczyna żółta odulczona 60-70; koniuczyna biała 100-130; koniuczyna czerwona surowa 95-115; koniuczyna czerwona czyszczona 97 procentowa 130-140; makuch liny 36,50-27,00; makuch rzepakowy 19,75-20,25; makuch stonecznikowy 40-42 procentowy 26,50-27,50; sruł soja 25,50-26,00; wtyłki suszone 8,50-9,00; ziemiaki jadalne pomorskie 5,50-6,00; płatki ziemniaczane 20-20,50; słoma żytnia prasowana 3,25-3,50; siano nadnoteczkie luzem 5,80-6,00; siano nadnoteczkie prasowane 6,00-6,50. Ogólne usposobienie: spokojne.

Warunki przyjęcia do Szkoły Podchorążych Lotnictwa kształcącej na oficerów zawodowych

Obwód Morski LOPP w Gdyni podaje do ogólnej wiadomości warunki przyjęcia kandydatów do Szkoły Podchorążych Lotnictwa na rok 1937/40 w myśl Rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wojskowych Departament Dowodzenia Ogólnego.

O przyjęcie do Szkoły Podchorążych Lotnictwa ubiegać mogą się kandydaci, którzy: posiadają cenzus naukowy, posiadają obywatelstwo polskie, są stanu wolnego, ukończyli do dnia 1 listopada 1937 r. najmniej 17 lat a nie przekroczyli 21 (wyjątek stanowią absolwenci szkół techniczno-przemysłowych, oraz absolwenci posiadający podyplom z wydziałów z politechnik polskich i Akademii Górniczej, dla tych granicą wieku jest nieprzekroczony 22 rok życia); kandydaci, którzy osiągnęli wiek poborowy, a przedstawiają dowody zaliczenia ich przez komisję poborową do kat. A. nie mogą się ubiegać.

Podanie o przyjęcie do Szkoły Podchorążych Lotnictwa może składać do dnia 1

maja 1937 r. młodzież posiadająca świadectwo dojrzałości, jak również i młodzież klas niższych szkół średnich, którzy przystąpią w roku 1937 do egzaminu dojrzałości i rokują nadzieję złożenia tego egzaminu.

Podania należy adresować na ręce komendantów: Centrum Wyszczolenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie dla personelu latającego - bojowego, względnie komendanta Szkoły Podchorążych Lotnictwa Grupa Techniczna w Warszawie, dla personelu latającego - technicznego. Do podania należy dołączyć: życiorys własnoręczny, poświadczający obywatelstwo polskie, metrykę urodzenia, pismenną deklarację kandydata, oraz ojca lub opiekuna.

Zaznacza się, że okólnik o warunkach przyjęcia, można przegladac w sekretariacie Obwodu Morskiego LOPP., ul. 10 Lutego 5, IV p. w godzinach od 17-tej do 19-tej wieczorem.

Wyciąg lotniczy Nowy York - Paryż

Organizowany z okazji międzynarodowej wystawy paryskiej wyciąg lotniczy Nowy York-Paryż wzbudził poważne zainteresowanie w sferach lotniczych. Wyciąg ten połączone będzie z uroczystościami związanymi z 10-tą rocznicą przelotu przez Atlantyk słynnego lotnika amerykańskiego Lindbergha.

Do tego gigantycznego lotu zgłoszono 59 maszyn z Francji, Anglii, Stanów Zjednoczonych, Włoch i Niemiec. W barwach lotnictwa angielskiego startować będzie m. in.

„dziewczę z nieba”, słynna Amy Melisson i jej b. mąż lotnik. Każdy z b. małżonków poleci na osobnym aparacie.

Włochy reprezentować będzie syn dyktatora i szefa rządu Bruno Mussolini. Jak donosi prasa fachowa francuska w najbliższym czasie ma wpłynac zgłoszenie z innych państw, a równocześnie z Rosji Sowieckiej. Zwycięzca tego wyciągu otrzyma nagrodę pieniężną w wysokości 15.000 dolarów oraz puchar fundowany przez rząd francuski.

„Czarodziejskie” jabłko

Pewien przyrodnik angielski pokazywał swym znajomym piękne zdrowe jabłko, znajdujące się wewnątrz butelki o wąskiej szyjce. Wszyscy byli zdumieni, w jaki sposób włożył on owoc do naczynia.

Okazało się, że doświadczenie przeprowadzone przez przyrodnika jest bardzo proste i każdy może je zrobić. Gdy zakwitną sady owocowe, a z kwiatu jabłunki opadną

płatki, trzeba wyszukać gałązkę, która na końcu będzie miała tylko jeden zalążek. Należy ją włożyć do butelki o wąskiej szyjce, a szerokiej u dołu, z małą warstwą ziemi na dnie. Butelkę z zalążkiem znajdującym się wewnątrz przywiązujemy do gałązki, tak, aby ziemia w butelce była wilgotna i na jesieni doczekamy się „czarodziejskiego” jabłka.

Programy radiowe

Piątek, 26 marca PROGRAM OGÓLNOPOLSKI 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.33 Gim-

nastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Patrz programy lokalne. 8.00-11.57 Przerwa. 11.57 Sygnal czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert wileńskiej orkiestry kameralnej pod dyr. Władysława Szepepańskiego. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Kolorowe pianki” - pogadanka - wygłosi Hanna Koryzna. 13.00 Patrz programy lokalne. 15.00 Patrz programy lokalne. 15.05 „W Wielki Piątek” - chóralna audycja wielkopostna w wykonaniu chóru Alumndw Seminarium Duchownego Obrz. Lac. i solistów. 15.45 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 16.00 „Cienna Jutrznia” - transmisja nabożeństwa pasyjnego z Katedry Poznańskiej. Chór katedralny śpiewać będzie pod kier. ks. dr. Wacława Gieburowskiego (z Poznania). 18.00 „Spa-

lenie świątyni jerozolimskiej”, fragment z „Dziawój wojny żydowskiej” Józefa Flawiusza, odczyta Stanisław Daczynski. 18.10 Patrz programy lokalne. 18.20 „Na pustyni” - Zofii Kossak - Szczuckiej (recytacja prozy). 19.40 „Pieśni o Męce Pańskiej” - audycja muzyczna w opracowaniu Jerzego Langmana, w wykonaniu chóru męskiego Stow. pracowników m. Katowic pod dyr. L. Janickiego (z Katowic). 20.10 Utwory organowe Franciszka Liszta w wykonaniu Fritza Lubricha (z Katowic). 20.40 Dziennik wieczorny. 20.50 Pogadanka aktualna. 20.55-21.00 Przerwa. 21.00-22.00 Pasja wg św. Mateusza - Jana Sebastiana Bacha (II część). Transmisja z Brukseli. 22.00 „Pójdźmy za Nim” - kasanie pasyjne - wygłosi ks. kanonik dr. Jan Szmigielski. 22.15 Teatr Wyobraźni: „Dialog o grzeszniku i łasce Bożej”. Średniowieczny moralitet w radiofonizacji Wacława Radulskiego (z Krakowa). 22.45-23.00 Rezerwa.

ROZGŁOSIENIA POMORSKA

7.25 „Parę informacji”. 7.30-8.00 Muzyka (płyty z Warszawy). 13.00-14.00 Orkiestry i solistów (płyty). 15.00-15.05 Program na jutro. 18.10-19.20 „Słynni dyrygenci” (płyty) z Warszawy.

ZAGRANIKA

17.30 Strasburg. „Pasja wg. św. Jana” - J. S. Bacha. 18.15. Wrocław. „Palestrina” - legenda muz. Pfitznera. 19.00 Berlin. „Parsifal” - opera Wagnera (transmisja z Opery na Unter den Linden). 19.35 Radio Romania. „Werther” - opera Massenet’a (transmisja z Opery). 20.00 Praga. „Stabat Mater” - Dworzaka. 20.30 Drotwiche. „Parsifal” - opera Wagnera (transmisja z Queens-Hallu). 21.30 Lyon. „Siedem słów Chrystusa” - oratorium Gounoda. 21.45 Radio Paris. „Pasja wg. św. Jana” - J. S. Bacha. 22.00 Bruksela flam. „Chrystus na górze oliwnej” - orat. Beethovena.

Sobota, 27 marca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń wielkopostna „Smutna rozmowa duszy”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Patrz programy lokalne. 8.00-11.57 Przerwa. 11.57 Sygnal czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 Patrz programy lokalne. 13.00 Patrz programy lokalne. 14.30 Teatr Wyobraźni: słuchowisko dla dzieci starszych p. t. „Opowieść wielkanocna dzwonek toruński” - Zbigniewa Nowosada i Antoniego Piakarskiego (wznowienie) (z Torunia). 15.00 Władomości gospodarcze 15.15 Patrz programy lokalne. 16.15 Serenady i nokturny w wykonaniu Orkiestry Adama Hermana (z Krakowa). 17.00 Nastroje i pieśni wielkopostne (z Wilna): Wykonawcy: Połówny kwartet wokalny „Pro Arte” pod kier. Adama Ludwiga i zespół instrumentalny oraz Władysław Kalinowski - organy. 17.50 „Dworek mego dziadka”. Franciszka Morawskiego - recytacja poezji. 18.10 Nabożeństwo żurawskie z Katedry na Wawelu z bicie dzwonek „Zygmunta”. 19.00 „Dzwony wielkanocne grają Polakom za granicą”. 19.25 Koncert orkiestry symfonicznej P. R. pod dyr. Otłardza Straszynskiego z udziałem Anieli Szlemiskiej (sopran). 21.00 Koncert solistów. Wykonawcy: Zofia Rabowiczowa - fortepian (Warszawa), Jan Rakowski - wiola (Zamość), Stanisław Plechociński - śpiew (Warszawa). 22.00 „Misterium o Zmarłychwianu Pańskim” wg. tekstów Wacława Potockiego. Opracowanie Marii Krzymuskiej i Kazimierza Fludzińskiego Muzyka Stefana Poradowskiego (z Poznania). 22.45-23.30 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOSIENIA POMORSKA

7.25 „Parę informacji”. 7.30-8.00 Muzyka (płyty z Warszawy). 12.50-13.00 „Jęczmień browarowy” pog. roln. - wygł. inż. Stanisław Plechociński. 13.00-14.00 Muzyka z płyt. 15.25 Dudy z ciper (płyty). 15.35 Życie kulturalne Pomorza. 15.40 Muzyka fortepianowa (płyty). 16.05-16.15 Nasz program. 22.45-23.30 Na dobranoc (płyty).

Tanie, wykwintne, niedoścignione w smaku wina krajowe i zagraniczne koniaki - wódki i likiery w wielkim wyborze na Święta 1966 poleca F-a J. Wojdyło Tczew, ul. Kościuski nr. 1. Tel. 1112.

Mile spędzisz ferie świąteczne DOSKONAŁYM POLSKIM APARATEM FOTOCRAFICZNYM KORONA 1815

Związek Gospodarczy Spółdzielni Mleczarskich w Poznaniu AGENTURA w GDYNI, UL. KILINSKIEGO 6 Telefon 37-48 1975M POLECA WYBOROWE MASŁO Żądać we wszystkich składach kolonialnych i spożywczych.

Sprzedają dopóki zapas starczy na wiosnę 1937 ziemniaki sadzeniaki Modrowa oryginalne Industrie po zł 6.25 za 50 kg Modrowa oryg. Dyr. Johanssen po zł 4.50 za 50 kg. Przy zamówieniu poniżej 100 ctr. podwyższa się cenę o 20%. - Wszelkie zamówienia przyjmują także spółdzielnie rolnicze. H. Modrow, hodowla nasion Gwiżdżiny, poczta Nowemiasto n/Dr. 1886

OBWIESZCZENIE Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie rewiru II, Alojzy Bartosiński, mający kancelarię w Chełmie, Rynek Nr. 3, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5 maja 1937 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Chełmie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Franciszka Sentkowskiego nieruchomości miejskiej, stanowiącej dom czynszowy, składający się z trzech mieszkań 5 pokojowych, oraz ogrodu domowego, położonej w Chełmie przy ul. Szkolnej Nr. 12, a zapisanej w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Chełmie pod tom XIX karta 384, Chełmo-Miasto. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 22.650,-, cena zaś wywołania wynosi zł. 16.987,50. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości 2.265,- zł. Rekojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego przegladac można w Sądzie Grodzkim w Chełmie, ul. Toruńska, sala Nr. 14. Chełmo, dnia 23 marca 1937 r. Komornik (-) Bartosiński.

Łakocie wielkanocne, jaja 1993 Najlepsze, najtańsze od Grey'a

Wszystkie zarzuty, zawarte w piśmie z dnia 8. VIII. 36 r., skierowanemu do 1992 p. Dr. Alberta Geschkego w Wielkich Wallchnowach cofamy jako krzywdzące i nieprawdliwe i oświadczamy, że mylnie byliśmy o nich poinformowani na miesięcznym zgromadzeniu Chrześcijańskiego Związku Robotników w Tczewie. Równocześnie przepraszamy p. Dr. Alberta Geschkego za wyrządzoną mu krzywdę. (-) Arkadiusz Krawkiewicz sekretarz Chrześcijańskiego Związku Robotników (-) Kazimierz Mazella Prezes Chrześcijańskiego Zw. Robot.

GDYNIA „Runo” Najważniejsze biuro maszynowe. Gdynia, ul. Świętojańska 77. 805M

Sprzedam samochód półciężarowy Chevrolet 4 cyl, w stanie natchmiastowego użycia. Gdynia, Skwer Kościuski nr. 12, m. 14. 1948Mk

Unieważniamy zaginiony konosament oryginalny ICHVR 100 worków pieprzu 5057, 5 kg. stówek „Puck”, r. p. 359/33”. Sohenker i Ska, Oddział w Gdyni. 1947Mk

Placę budowlaną na ulicy Morskiej i Pomorskiej, korzystnie do sprzedania. Gdynia, Starowiejska 41/3 gospodarz. 1452Mk

TCZEW Obelgę rzuconą na p. T. Springerę cofam i przepraszam. P. Kaniem. 1991Tk

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I, Stanisław Lewicki, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Budkiewicza Nr. 9, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 maja 1937 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu pokój Nr. 20, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Józefy Ulatowskiej w Grudziądzu nieruchomości, składającej się z połowy domu mieszkalnego z przynależnościami i podwórzem, położonej w Grudziądzu przy ul. Zamkowej 20. Nieruchomość ma urzędową księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym Sądu Grodzkiego w Grudziądzu. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 8.900,-, cena zaś wywołania wynosi zł. 6.675,- zł. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości zł. 890,-. Rekojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych lub książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przegladac w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu, ul. Budkiewicza Nr. 25, sala nr. 19. Grudziąd, dnia 24 marca 1937 r. Komornik (-) St. Lewicki (1966)

TORUN

Nowości wiosenne

na 1723 sukienki i komplety oraz wszelką bieliznę i galanterię — najtaniej
P. Składanowski
Toruń, Stary Rynek 24
Kredyt na asygnaty.

Tapety

w najnowszych deseniach nadeszły, rolka 0.45

Farby 1343

lakier, pokost, terpentyna.

Szczotki

wszelkiego rodzaju od najtańszych

Oliwy

smary, tawott, benzyna

Karbolina

do drzew owocowych przeciw robactwu

Szpagaty

dla handlu i przemysłu kupisz najkorzystniej

w hurtowni

Jan Kapczyński
Szeroka 35.

Gorsety, bieliznę damską pończoszki

w wielkim wyborze poleca
ANNA BINIEK
Toruń, Szeroka 27

Przyjmuje

do sprzedaży używane meble, również zamiana w nowo otworzonej składnicy mebli Toruń, Małe Garbary 5, telef. 1682, 9858C

Lisy

prima srebrne, polarne, niebieskie, mongolskie, krzyżaki, modelowe pelerynki, kurtki trzyćwierciowe tania! „FUTRO” Toruń, Szeroka nr. 25. 1668

Zegary —

Zegarki

platery, obrączki ślubne — polecam wyjątkowo po cenach najniższych i na dogodnych warunkach

Kazimierz Bibik
mistrz zegarmistrzowski

zaprzysiężony rzeczoznawca sądowy na Pomorze i Poznańskie.
Toruń, Stary Rynek 39, telefon 1292. (1931)

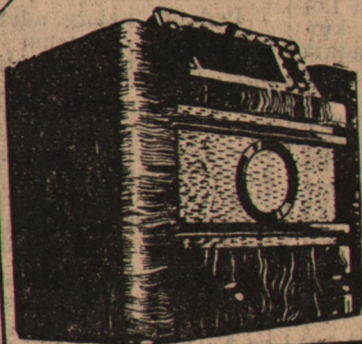
Mam na sprzedaż pszenicę jara

do siewu i ziemiaki sadzonki 1000 q Industria Prusson II, odsiew, od 3—6,5 cm, rakoodporne, uznane przez PIR. Ziemiaki sprzedaje wagonowo, stacja kol. Warlubie. Majętność Płochocin, p. Warlubie, pow. Świecie. 1960

RADOSNA WIESC!

Setki rozgłośni świata przygotowują wspaniałe audycje świąteczne. Posiadacze superów Philipsa 695 będą olśnieni bogactwem programów i doborem wykonawców światowej sławy. Upajać się będą czarem melodyj odzwierciedlonych w pełnym, uchwytnym dla ucha ludzkiego zakresie dźwiękowym. Pełny zakres dźwiękowy to cecha, którą wyróżnia się z pośród wszystkich odbiorników...

695

PHILIPS Super

Pokój umeblowany
z utrzymaniem, użytkowaniem fazyenki od 1 kwietnia Toruń ul. Moniuszki 27 m. 5. 1892Ck

Uwaga! z składy
Nowe meble,
Toruń, Prosta 5.
Używane meble,
Toruń, Małe Garbary 5.
Telef. 1682. **Pamiętaj!**
9841C

Ogródka
mieszkanca na miesiąc. okolic Gdyni poszukuje, celem sprzedaży własnych drzewek ozdobnych. Wiadomość listownie poście-restan-te Czysziak. 1861Mk

Pasy zapędowe
troki, łączniki, włok. do pomp, sprzedaje najtaniej firma Z. Belcerowicz, Skład Skór Toruń, ul. Żeglarska nr. 21. 1644Ck

Ciężkie czasy

ale co musi — to musi być do święconki 1973

Simucha, Starwin, Żytniówka, Koniak, Jubilat

oczywiście od

Kantorowicza
Szeroka 18 tel. 1858

Sprzedam

pszczoły, ule i przybory. Szkoła Białe Dwór, poczta Rudnik. 1981Gk

Zagubiony

dowód tożsamości nr. 33059 wystawiony przez D.O.K.P. Toruń, unieważniam Sniło Albin praktykant. 1974

3 pokojowe

mieszkanie komfortowe do wynajęcia od 1. IV. Toruń Bielany, Żwirki i Wigury 52. 1978Ck

Gospodyni

dobrze gotująca, sumienna, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Chelmska ul. Sądowa 1 m. 1. Kordowska. 1930

Wierzchowiec

masę gniada na sprzedaż. Liedtke Grębocin, telefon Lubicz nr. 29. 1928C

Kapelusze męskie „Goeperta”
znane z pierwszorzędnej jakości — piękne nowości stale w wielkim wyborze na składzie
BRACIA BŁOCH - SZEROKA 11

Na święta wielkanocne
polecamy
świetne piwa okocimskie
„**Marcowe**” — jasne
„**Eksportowe**” — ciemne
„**Sorter**”
jak również nasze, znane ze swej jakości wyroby
BROWAR BYDGOSKI
BYDGOSZCZ
Tel. 1505, 1608

Nie ma świąt wielkanocnych bez odbiornika radiowego
Najtaniej i na dogodnych warunkach
radio - odbiorniki
Elektrit - Telefunken - Hornyphon - Natawis - Prems - Echo
poleca
RADIO - LIETZ GRUDZIĄDZ
Plac 23-go Stycznia 21, telefon 1666. Gr1980

Bufetowy trzeźwy, sumienny, pierwszorzędne świadectwa, poszukuje posady z obsługą od zaraz. Kaucja 1000 zł Oferty do „Dnia Pomorza” pod bufetowy. 1971CK	Dom z restauracją z powodu zgonu właściciela w Podgórzu do sprzedania. Dolatowska 1980Ck	Radia kryształkowe i lampkowe na dogodnych warunkach spłaty poleca ELEKTRA-TORUŃ, Chelmińska 4. 499
Nowa wylegarka na 210 jaj okazującej na sprzedaż „Kulwicki” Gaca Toruń, ulica Łazienna 14. 1970C	Z powodu wyjazdu sprzedam kompletne urządzenie z pokojem z kuchnią, składające się z sypialni, stołowego i kuchni, oraz można przejąć mieszkanie, w którym obecnie zamieszkuje. Wiadomość „Dzień Pomorza” po 1. nr. 220”. 1311C	Pracownia futer przerabia lisy na najmocniejsze pelerynki oraz futra podług najnowszych modeli „FUTRO” Toruń, ul. Szeroka 25. 1677
Sprzedam z powodu likwidacji Adolf Kur i całkowicie urządzenie kurnika w całości, wzgl. częściowo. Do nabycia ceca 250 Kur „Leghorn” przeważnie jednorocznych. Toruń-Podgórze ul. Kluczyki nr. 2. 1988	Wszelkie roboty ślusarskie, wiercenie studzien, oraz odlewy żeliwne wykonuje szybko i tanio Firma „PÉDAB” w Toruniu, ul. Koszarowa 15/17 (9610)	Gobeliny drele, płótna, sprężyny, pakuly, trawę i wszelkie inne artykuły do mebli wyszczelnianych sprzedaje najtaniej 1640 Z. Balcerowicz, skład skór, Toruń, ul. Żeglarska nr. 21.

SERY
SZWAJCARSKI TYLZYCKI HOLENDERSKI TRAPISTOW ROQUEFORT PARMEZAN
oraz wszelkie inne gatunki polecają
SZWAJCARSKIE SKŁADY SEROWARSKIE
STOLLER ul. Różana 1 pod Arkadami
STOLLER ul. Prosta 2 1986

Rep. Km. 387/37.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I, Stanisław Lewicki, zamieszkały w Grudziądzu przy ul. Budkiewicza 9, na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 31 marca 1937 r. o godz. 10-ej w Łasinie pow. Grudziądz u dłużniczki Leokadii Wojtaszewskiej, sprzedawac się będzie większą ilość inwentarza żywego i martwego, oszacowanego na łączną kwotę 4.608 złotych.
Przedmioty oglądać można w dniu licytacji na miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym. Grudziądz, dnia 24 marca 1937 r.
(-) St. Lewicki,
Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.

MASŁO - wyborowe mleczarskie BARANKI z świeżego masła deserowego
polecają
Szwajcarskie Składy Serowarskie
STOLLER ul. Różana 1 pod Arkadami
STOLLER ul. Prosta 2 1986

— Litości, szanowny panie, siedem lat siedziałem w niewoli zagranicą.
— Niemożliwe, wojna nie trwała przecież siedem lat...
— Tak, ale mnie przymknęli dopiero po wojnie

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetryowy na stronie I-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr. za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cenik ogłoszeniowy jest identyczny z cenikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w gdańskich gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOBI:
W ekspedycji miejscowych agencji 2.00 zł
Z odnośnikiem do domu 2.20 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.40 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 gd; przez gońca 2.00 gd
W Gdańsku z obciążeniem w administracji wprost 1.75 gd
Zagranicą 4.00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przetrzębki w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.
Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 58.

UWAGI:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie urobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsc dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłaconą przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniezione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmana, Gdańsk, Kaszubskie, Markt 31, L. P. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański, Bydgoszcz, Plac Wolności 1, redaktor odpowiada na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Miłobędzkiego, gmach „Pagedu”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Mieczysław Baginski, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, L. — Redaktor odpowiedzialny na Łoszewo: Alojzy Kusze, Łoszewo, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Kazimierz Świerczyński, Ciecionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.